БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

УЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 65 (6740)

30 МАРТ ЯКШАНБА 1947 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Москва, Кремль

Ўртоқ СТАЛИНГА

Қимматли Иосиф Виссарионович!

Ўзбекистон коммунист (большевик)лар партияси Тошкент ташкилоти активининг йиғилиши партиямизнинг ва совет халқининг улуғ доҳийси Сизга большевикча оташин салом юборади.

Ўзбекистон пойтахтининг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари ВКП(б) Марказий Комитети февраль Пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирлари тўғрисида» деб чиқарган қарорини зўр ишодлик ва баланд руҳ блан ма'қулладилар.

Бу тарихий қарор ленинча—сталинча Марказий Комитетимизнинг донолигини ва заковатини, унинг колхоз тузумини янада мустаҳкамлаш ва совет халқининг моддий аҳволини янада яхшилаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётганлигини яна бир марта тасдиқлайди.

ВКП(б) Марказий Комитети февраль Пленумининг қарори партиямизнинг урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш учун, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари блан, саноатни эса хомашё блан мўл-кўл қилиб та'минлаш учун, мамлакатимизда давлатнинг озиқ-овқат ва хомашё ресурслари жамғариш учун олиб бораётган курашида янги энг муҳим давр очади.

Тошкент шаҳар партия ташкилоти партиямиз Марказий Комитети февраль Пленумининг қарорини ўз иши учун жанговар программа деб қабул қилади.

Ўзбекистон партия ташкилоти ва бутун ўзбек халқининг асосий хўжалик-сиёсий вазифаси — шу йилнинг ўзидаёқ республикада пахтачиликни урушдан аввалги даражага батамом етказиш, шу блан бирга қишлоқ хўжалигининг бошқа ҳамма тармоқларини янада ривожлантириш ва Ўзбекистон ССРда пахтачиликни юксалтиришнинг 8 йиллик программасини муддатидан илгари бажаришдан иборатдир.

Тошкент большевиклари қишлоқ хўжалигини тўла машиналаштиришда, қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводларининг ишларини яхши йўлга қўйишда, кўпроқ маҳсулот ишлабчиқаришда ва янги қишлоқ хўжалик машиналари ҳамда запас қисмлар тайёрлашда, кўклам дала ишларини муваффақиятли ўтказишда, колхоз, МТС ва совхозларни оталикка олиш ишларини яхши йўлга қўйишда республикадаги қишлоқ районларига ёрдам беришни ўзларининг энг муҳим вазифаси деб биладилар.

Қимматли ўртоқ Сталин, Сизни ишонтириб айтамизки, Тошкент большевиклари ВКП(б) Марказий Комитети февраль Пленуми томонидан қўйилган буюк вазифаларни муваффақиятли бажариш учун куч ва меҳнатларини аямайдилар. Биз бунинг учун бутун кучимизни, саноатдаги мавжуд имкониятларнинг ҳаммасини сафарбар қиламиз, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 30 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақасини янада қизитиб юборамиз.

Қимматли ўртоқ Сталин, социалистик ватанимизнинг саодати учун, совет халқининг бахти учун Сизга кўп йиллар сиҳат-саломатлик ва умр тилаймиз.

Яшасин Бутун Иттифоқ коммунист (большевик)лар партияси ва унинг ленинча—сталинча Марказий Комитети!

Яшасин большевиклар партиясининг ва совет халқининг доҳийси ва устози улуғ Сталин!

Дон экишда йўл қўйилган камчиликлар тездан тугатилсин!

Ўзбекистон партия ва совет ташкилотлари олдида энг муҳим хўжалик сиёсий масала бўлган кўклам кампаниясини белгиланган муддатда, большевикчасига ва уюшқоқлик блан ўтказиш вазифаси турибди.

Бу эса, ВКП(б) Марказий Комитети февраль Пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети XVI Пленумининг қарорларини бажариш йўлидаги биринчи қадамдир. ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қарори социалистик қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг Сталинча программасидир. Бу программа Ўзбекистон партия ва совет ташкилотларига колхоз, совхоз ва МТС ларни қандай қилиб мустаҳкамлаш, уларни ривожлантиришга ва олдимизда турган буюк вазифаларни бажаришга йўл кўрсатиб беради.

Вазифа — қишлоқ хўжалиги соҳасида олдимизда турган барча ишларни, жумладан дон етиштириш соҳасидаги ишларимизни большевикларга хос ғайрат ва матонат блан пухта бажаришдан иборатдир. Бу эса халқимизнинг фаровон ва бахтли ҳаёт кечириши ва мамлакатимизда озиқ-овқат мўл бўлишининг гаровидир.

Республикамизда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари блан бир қаторда ғаллачилик катта ўрин тутади. Ўзбекистонда 1500 га яқин колхоз дон экади. Булар барча колхозларнинг 22 процентдан кўпроғини ташкил этадилар. Бу колхозларнинг экономикаси асосан ғаллачиликдан иборат.

Ма'лумки, давлат манфаатлари, колхоз ва колхозчиларнинг манфаатлари ғалла хўжалигидаги аҳволни қат'иян яхшилашни талаб этади.

ЎзК(б)П Марказий Комитетининг XVI Пленуми ғаллачиликнинг эски, қолоқ усуллар блан олиб борилиши ва илғор тажрибалардан ҳамда агрономия фанининг муваффақиятларидан ёмон фойдаланилаётганлиги лалмикор ерлардаги кўпчилик колхозларда ғалладан кам ҳосил олинишига ва бир текис ҳосил олинмаслигига асосий сабаб деб ҳисоблади.

Шу блан бирга пленум Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, ғалла экадиган область ва районларнинг партия комитетларига, область ва район ижроия комитетларига дон экинларининг ҳосилини ҳартарафлама ошириш ва 1947 йилда камида 1 миллион 200 минг тонна, шу жумладан колхозларда — 1 миллион 100 минг тонна, 1948 йилда эса 1 миллион 300 минг тонна, шу жумладан колхозларда — 1 миллион 150 минг тонна умумий ғалла маҳсулоти олинишини та'минлаш мажбуриятини юклади.

Республикамизнинг айрим область, район партия ва совет ташкилотлари пленум қарорлари асосида дон экиш майдонлари ва улардан олинадиган умумий маҳсулот юзасидан план ва топшириқлар ишлаб чиқдилар. Бу планлар колхоз ва совхозларга етказилди. Конкрет планга эга бўлган ва ўз ишларини шу план асосида пухта уюштирган айрим область, район, колхоз ва совхозлар дон экиш ишларини муваффақият блан тамомламоқдалар.

Пленум қарорларини ҳамма жойда ҳам пухта ва большевикларга хос ишчанлик блан бажараётирлар деб бўлмайди. Масалан, Қорақалпоғистон АССРда дон экиш ишлари мутлақо қониқарсиз бормоқда. Бунинг учун Тўрткўл, Шоббоз, Қипчоқ, Куйбишев ва Қораўзак районларини кўрсатиш кифоя. Бу районлар дон экишда шармандаларча орқада қолиб келмоқдалар. Хоразм область партия комитети ва область ижроия комитети дон экишдек энг муҳим хўжалик сиёсий ишга бепарволик блан қараб, бутун ишни ўзибўларчиликка ташлаб қўйиши натижасида, область 24 мартгача йиллик планни 42 процент бажарди, халос. Айниқса Хазорасп, Хонқа, Урганч, Шовот ва бошқа районларда ҳам дон экиш ишлари мутлақо қониқарсиз бормоқда.

ЎзК(б)П Марказий Комитетининг бюроси Фарғона, Андижон ва Наманган областьларида дон экишнинг бориши ҳақида алоҳида масала кўрди. Марказий Комитетнинг бюроси бу областьларда дон экишнинг мутлақо қониқарсиз бораётганлигини қаттиқ қоралади ва бу областьлардаги партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари ВКП(б) Марказий Комитети февраль Пленумининг ва ЎзК(б)П Марказий Комитети XVI Пленумининг қарорларидан ўзлари учун керакли хулоса чиқараолмадилар, деб кўрсатди. Марказий Комитет бюроси бу областьларнинг раҳбарлари дон экиш каби энг муҳим хўжалик ва сиёсий масалага юзаки қараганликларини кўрсатиб, улардан дон экишни давлат томонидан белгиланган муддатда тамомлашни қаттиқ талаб этди.

Шу кунларда барча партия ва совет ташкилотлари дон экишда йўл қўйилган хатоларни тездан тугатишлари, бугунги ишни эртага қолдирмасликлари, МТС, колхоз ва совхозларнинг ишларига амалий ёрдам беришлари керак. Дон экадиган область ва районлардаги партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, колхоз, совхоз ва МТС ларнинг бошлиқлари дон экишда йўл қўйилган хатоларни тездан тугатишлари лозим, улар барча ички имкониятларни большевикчасига сафарбар этиб, дон экишни ўз муддатида ва сифатли қилиб ўтказишлари ва тамомлашлари керак.

Дон хўжалиги блан шуғулланувчи барча кишиларимиз ерни пухта ҳайдашга, буғдойнинг мўл ҳосил берувчи янги навларини экишга, бу соҳада механизациядан тўла фойдаланишга эришмоқлари керак. Партия ва ҳукумат колхоз, совхоз, МТС ларнинг раҳбарларини ўз ишларига садоқат блан қараб, ватан манфаатлари ва халқнинг келгуси фаровонлиги учун тинмай фидокорона ишлашга чақиради.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ўттиз йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариб, республикамизда дон экиш ишларини кўрсатилган муддатда муваффақият блан тездан тамомлайлик.

«БОЛЬШЕВИК» КОЛХОЗИ ЧИГИТ ЭКИШНИ ТАМОМЛАДИ

(«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан).

БУХОРО. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати ўртоқ Ғулом Облоқулов раис бўлган «Большевик» колхози (Ғиждивон районида) областьда биринчи бўлиб чигит экишни тамомлади. Чигит трактор ва отулов кучи блан 28—30 сантиметр чуқурликда уч марта ҳайдалган ерга экилди. Ҳайдаш ва экишдан олдин ер маҳаллий ва минерал ўғитлар блан яхшилаб ўғитланди.

Колхозда чигит ўтган йилдагидан 14 кун илгари экиб бўлинди ва экиш агротехника қоидаларига тўла риоя қилинган ҳолда яхши сифатли ўтказилди. Шунинг учун ҳам чигит жуда яхши униб чиқаётир. Рисолат Ҳасанова, Наби Файзиев, Отамурод Маҳмудов ўртоқлар бошлиқ звеноларнинг дастлабки эккан чигитлари текис униб чиқди.

Ўтган йил ҳар гектардан 20 центнер ҳосил берган «Большевик» колхозининг а'золари ВКП(б) Марказий Комитетининг февраль Пленуми қарорига ва республика пахтакорлари 4-нчи қурултойи қатнашчиларининг ўртоқ Сталинга ёзган мактубига жавобан бу йил гектаридан 40 центнер ҳосил беришни зиммаларига олган эдилар. Улар бу ва'даларни устидан чиқиш учун дастлабки муваффақиятларга эришдилар. Колхозда экилган чигитни текис ундириб олиш учун қизғин кураш кетаётир.

М. БОБОШ.

300 КОЛХОЗ ЧИГИТ ЭКИШНИ ҚИЗИТИБ ЮБОРДИ

НАМАНГАН, (ЎЗТАГ). Областьда 300 дан ортиқ колхоз чигит экишни қизитиб юборди. 26 мартгача Наманган областида 8.700 гектар ерга чигит экилди, бу—бутун пахта майдонининг 10 процентини ташкил қилади.

Уйчи районидаги колхозларда чигит экиш муваффақиятли давом этмоқда. Бу районда 2 минг гектарча ерга чигит экилди. Янгиқўрғон районида пахта майдонларининг тўртдан бир қисмига чигит экиб бўлинди. Бу районда 27 бригада ва 65 звено кўклам экиш ишларини тамомлади. Ленин қишлоқ советидаги «Овоз» колхози, Караскав қишлоқ советидаги «Коммунизм» ва «Социализм» колхозларида чигит экиш яқин кунларда тамомланади.

БУХОРО ОБЛАСТИ БАҲОРИ ДОН ЭКИШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИ

БУХОРО (ЎзТАГ). Бухоро областининг колхозлари баҳори буғдой ва арпа экиш планини бажардилар. Илғор колхозлар пландан ташқари дон экмоқдалар.

СОВЕТ ҚАСАБА СОЮЗЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ПРАГАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Чехословакия касаба союзлари Марказий кенгашининг таклифига биноан совет касаба союзлари делегацияси 27 мартда Прагага учиб кетди. Делегация составида қуйидаги кишилар бор: М. Д. Козин— делегация раҳбари, ВЦСПСнинг Ленинград шаҳри ва Ленинград областидаги вакили, Г. А. Воршев — ВЦСПСнинг Горький областидаги вакили, В. Г. Силуянов — транспорт машинасозлиги саноати ишчилари касаба союзи Марказий комитетининг раиси, Н. А. Муравьева — газлама саноати ходимлари касаба союзи Марказий комитетининг раиси, П. А. Тарасов — сан'ат ходимлари касаба союзи Марказий комитетининг секретари, Ц. П. Шипин—электростанциялар ишчилари касаба союзи Марказий комитети президиумининг а'зоси, П. Г. Фатин—Киров номли «Динамо» заводида завком раиси.

(ТАСС).

ЎзК(б)П Тошкент ташкилоти активининг йиғилиши

28 мартда Ўзбекистон К(б)П Тошкент ташкилоти активининг йиғилиши бўлди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Чиковани очди.

Актив йиғилиши ўртоқ Сталин бошлиқ ВКП(б) Марказий Комитети Политбюросини баланд руҳ блан фахрий президиумга сайлади.

ВКП(б) Марказий Комитети февраль пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори ва Тошкент шаҳар партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида ЎзК(б)П Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Усмон Юсупов доклад қилди.

Ўртоқ Юсупов, ВКП(б) Марказий Комитети февраль пленуми томонидан қўйилган вазифалар ҳамда ЎзК(б)П Марказий Комитети XVI пленумининг республикамиз қишлоқ хўжалигини ривожлантириш чоралари тўғрисидаги қарорлари ҳақида батафсил сўзлаб берди. Шундан кейин ўртоқ Юсупов, республикамизнинг қишлоқ хўжалигини баланд даражага кўтаришда пойтахт ишчилари, корхоналари ва зиёлилари катта роль ўйнашлари керак, деди. Шаҳар корхоналари, ишчи ва зиёлиларнинг фаол ёрдами соясида қишлоқ хўжалигимиз кўпроқ трактор, деҳқончилик асбоблари ва ма'дан ўғит олиши лозим. Министрликлар қишлоқнинг заказларини ўз вақтида бажариш ва корхоналарнинг ишлабчиқариш планларини ошириб бажариш, қишлоқ хўжалиги учун юксак малакали мутахассислар тайёрлаш соҳасидаги ишларини ривожлантиришлари лозим. Илмий муассасалар колхозларга, совхоз ва машина-трактор станцияларига ёрдамни ҳозиргига қараганда бир мунча кучайтиришлари керак.

Ўртоқ Юсупов совет ҳукумати тузилгандан буён ўтган давр ичида Ўзбекистон меҳнаткашларининг большевиклар партияси, шахсан ўртоқ Сталин раҳбарлиги остида улуғ рус халқининг қардошларча ёрдами соясида эришган ажойиб ғалабаларини муфассал сўзлаб берди. Ўртоқ Сталин Шарқ меҳнаткашлари коммунистик университети студентларининг йиғилишида, 1925 йил 18 майда сўзлаган нутқида, совет Шарқидаги республикаларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш соҳасида беш асосий вазифа қўйган эди. Бу вазифалар бизнинг республикамизда муваффақият блан амалга оширилмоқда.

Улуғ коммунистлар партияси ва ўртоқ Сталиннинг раҳбарлиги остида Ўзбекистон Совет Иттифоқининг гуллаётган республикасига айланди.

Мана шу ғалабаларнинг ҳаммаси республикамизда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун кенг имкониятлар яратди.

Ўртоқ Юсупов шундай деди: тинч қурилиш даврига кўчгандан кейин, партия ва давлат олдига, барча совет халқи олдига қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, қисқа муддат ичида аҳоли учун мўл-кўл озиқ-овқат, енгил саноатимиз учун хомашё тайёрлаш, давлат ихтиёрида зарур миқдорда озиқ-овқат ва хомашё резервлари жамғариш вазифаси қўйилди. ВКП(б) Марказий Комитетининг февраль пленуми мана шу вазифани бизнинг олдимизга қўйди. Пленум мамлакатнинг бутун халқ хўжалигини тобора ривожлантириш ва халқнинг моддий аҳволини янада яхшилашнинг энг муҳим шарти бўлган қишлоқ хўжалигини тезликда тиклаш ва уни ривожлантиришга жуда катта аҳамият берди.

ВКП(б) Марказий Комитети пленумининг урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тадбирлари тўғрисидаги қарорини бажариш учун курашни дарҳол қизитиб юбориш керак. Пленум қарори бизнинг хўжаликка, айниқса қишлоқ хўжалигига раҳбарлик усулимизни бутунлай яхшилашни талаб қилади.

Пахтачиликни шу йилнинг ўзидаёқ урушгача бўлган даражасига етказиш, гектаридан 17 центнер ҳосил олиш, пахта майдонларини 100 минг гектар кўпайтириб 915 минг гектарга етказиш, суғориладиган ерларни 260 минг гектар кенгайтириш, беда майдонларини 360 минг гектарга етказиш—бизнинг асосий вазифамиздир.

Докладчи беда, ғалла, токзорлик, боғдорчилик, сабзавотчилик ва чорвачилик соҳасида республикамиз олдида турган вазифаларни айтиб, қишлоқ хўжалигида машиналардан тобора кўпроқ фойдаланиш ва электрлаштириш масалаларига кўчади. Ўртоқ Юсупов шу вазифаларни амалга ошириш учун керак бўлган тракторлар, сеялкалар, культиватор, пахта терим машиналари, чизельлар, шунингдек ирригация ишлари учун керакли экскаватор, бульдозер ва бошқа машиналарнинг миқдори тўғрисидаги рақамларни кўрсатиб ўтади. Демак, тракторларга ва қишлоқ хўжалик машиналарига запас қисмларни тезроқ ва сифатли қилиб ишлабчиқариш керак. Холбуки, корхоналаримизда запас қисмлар ишлабчиқариш ишлари ҳозирги вақтда қониқарсиз бормоқда.

Запас қисмлар ишлабчиқаришнинг қониқарсиз бораётганига асосий сабаблардан бири шуки, бир қанча корхоналарда, чунончи, «Ўзбектекстильмаш», «Чирчиқсельмаш», экскаватор заводида ва Фрунзе номли заводда асбоб-ускуналардан фақат 20 — 35 процент миқдорида фойдаланмоқдалар. Бу эса корхоналардаги имкониятлардан жуда ёмон фойдаланилаётганлигини кўрсатади. Холбуки, запас қисмлар ва қишлоқ хўжалик машиналари асбоблари ишлабчиқариш юзасидан белгиланган планни оширишимиз керак. Партия, совет ва хўжалик органлари мана бу масалага кун сайин э'тибор қилишлари лозим.

ВКП(б) Марказий Комитетининг пленуми социалистик саноатимизнинг қишлоқ хўжалигига берадиган ёрдамини янада кучайтириш соҳасида кенг программа чизиб берди. Тошкент корхоналари кейинги йилларда қишлоқ хўжалик машиналари, запас қисмлар, асбоблар ишлабчиқаришда янги тажрибаларга эга бўлдилар. Улар бу йил қишлоқ хўжалигига ёрдамларини кучайтиришлари керак.

Ишчилар ўртасидаги қўнимсизликни тугатиш керак. 1946 йилда Тошкентдаги 27 корхонадан 16 минг киши, кейинги икки йилда ФЗТ мактабларидан тайёрланиб чиққан ва саноатга юборилган кадрларнинг 40 проценти кетиб қолган. Малакали ишчи кадрлар тайёрлаш айниқса маҳаллий миллатлардан малакали ишчи кадрлар тайёрлаш ва уларнинг саноатнинг муҳим участкаларида доимий ишлашини та'минлаш катта аҳамиятга эга эканлиги ма'лум. Партия, совет ташкилотлари уй-жой қурилиши, умумий овқатланиш, ёрдамчи хўжаликлар, ишчиларнинг турмуши ва дам олиши каби муҳим масалалар блан камдан-кам шуғулланадилар. Ишчиларнинг моддий аҳволини яхшилаш, меҳнат унумини кўтариш, қўнимсизликни тугатишнинг асосий шартларидан биридир, буни эсда тутиш керак.

Ўртоқ Юсупов ўз докладида, социалистик мусобақа масалаларига тўхталиб ўтди. Тошкентдаги кўпгина корхоналарда социалистик мусобақа жуда юзаки ташкил қилинган. Мажбуриятлар олинаётган бўлса ҳам аммо план бажарилмаётир. Партия ташкилотлари социалистик мусобақани ҳар томонлама қизитишлари, ортиқча шовқин-суронлардан воз кечиб, мусобақа шартларининг ҳеч сўзсиз бажарилишини ҳар доим текшириб боришлари, ишчиларга нормасини ошириб бажариш учун ёрдам беришлари керак.

Ўртоқ Юсупов ўз докладининг охирида республикамизда қишлоқ хўжалигининг ривожланиши туфайли айрим областьларнинг экономикаси ва маданияти яқин йиллар орасида қанчалик ўсишини тасвирлаб берди. Ўртоқ Юсупов Тошкент шаҳар партия ташкилоти ўз ишларини қайта қуриб, республикамизнинг қишлоқ хўжалиги ходимларига пахта, ғалла, қанд лавлаги, сабзавот ва бошқа экинлардан мўл ҳосил олишда большевикларча ёрдам беради деб ишонч билдирди.

— ВКП(б) Марказий Комитети пленумининг қарори—деди ўртоқ Юсупов—партиянинг урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги жанговар программасидир. Республикамиз ўз олдига қўйилган вазифаларни муваффақият блан бажариш учун ҳамма имкониятларга эга. Биз, большевиклар партияси ва улуғ Сталинимиз теварагига маҳкам жипслашган ҳолда пленум қарорларини шараф блан бажарамиз.

Актив йиғилиши қатнашчилари докладчининг бу сўзларини узоқ олқишлар блан қарши олдилар.

★

Ўртоқ У. Юсупов доклади юзасидан қизғин музокаралар бошланди.

Сўзга чиққан ўртоқлар, ВКП(б) Марказий Комитети пленуми қарорлари қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида катта тарихий аҳамиятга эга эканлигини та'кидлаб, пленум қарорларини қизғин ма'қулладилар ва бу қарорларни бажаришнинг конкрет йўллари тўғрисида сўзладилар.

«Ўзбектекстильмаш» заводининг директори ўртоқ **Низовой** шундай деди:

— Заводимизнинг коллективи ВКП(б) Марказий Комитети февраль пленуми қарорларини тўла ма'қуллаб, ленинградлилар чақириғига жавобан ўз устига олган мажбуриятларни шараф блан бажармоқда. Тайёр маҳсулот ишлабчиқариш квартал плани муддатидан олдин бажарилди. Бундан ташқари республика МТСлари учун 50 та трактор тиклаб берилди. Ишчилар ўртасида мусобақа яхши натижалар берди. Кўпгина ишчилар бир ярим-икки йиллик нормаларни бажариб қўйдилар. Бу эса заводнинг йиллик планни 7 ноябрьда бажариши учун ҳамма имкониятлар борлигини кўрсатади.

Ўртоқ Низовой заводнинг планини бажаришига халақит бераётган айрим ташкилотларнинг ишлари тўғрисида гапирди. Трактор детальлари ишлабчиқарадиган бошқарма—ГУТАПнинг маҳаллий конторасн, «Шарикоподшипниксбыт» ва «Лесхимсбыт» идоралари заводни детальлар ва материаллар блан ўз вақтида та'минламаётирлар. Шунинг натижасида машиналар ишлабчиқариш плани бажарилмаётир.

Заводда ишчилар учун турар жойлар қуриш жуда секин бормоқда. «Ўзбекпромстрой» (бошлиғи ўртоқ Краснокутский) эса уй-жой қурилишини тезлатиш чораларини кўрмаётир.

Чкалов номидаги заводнинг бош инженери ўртоқ **Гордин** шундай деди:

— Завод партия ташкилоти йиллик планни муддатидан олдин бажариш юзасидан коллективимиз томонидан олинган мажбуриятларни адо этиш учун астойдил курашмоқда. Заводнинг цех ва бригадаларида социалистик мусобақани уюштириш юзасидан кўпгина ишлар қилинди. Мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганлиги ишчилар ўртасида муҳокама қилинмоқда. Энг яхши стахановчиларни рағбатлантириш учун «Сталинча бешйилликнинг иккинчи йил а'лочиси» деган фахрий унвон белгиланди. Шу ишларимиз натижасида бирнеча вақтдан бери планни бажаролмаётган заводимиз, биринчи квартал планини муддатидан олдин бажарди. Тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналари учун кўпгина запас қисмлар ишлаб чиқарилди. Январь ва февраль ойларида запас қисмлар ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди. Аммо, белгиланган тўрт хил деталь ўрнига фақат икки хил деталь ишлабчиқарилди. Ҳозир биз қолган икки хил детальни ҳам ишлабчиқариш ва мажбуриятда кўрсатилганича оширилган квартал планини бажариш учун ҳамма чораларни кўраётирмиз.

Завод партия ташкилоти кўклам экин пайтида колхоз ва совхозларга ёрдам бермоқда. Оталигимиздаги Каганович номли колхоз даласида учта кўчма устахона деҳқончилик машиналарини ремонт қилучи бригада ишламоқда. Оталигимиздаги МТСга 10 минг дона ҳар хил асбоб ва запас қисмлар юборилди. Завод коммунистлари колхозга кўклам экин ишларини ташкил қилиш ва деҳқончилик машиналарини ремонт қилишда ёрдам бермоқдалар.

Ўртоқ Гордин заводни муҳим детальлар блан та'минламаётган «Главметаллсбыт» Ўзбекистон конторасидаги коммунистлардан ўз бурчларини бажаришни талаб қилди.

ЎзК(б)П Куйбишев район комитетининг секретари ўртоқ **Шкуратов** ўз сўзида райондаги корхоналар ВКП(б) Марказий Комитети февраль пленумининг қарори асосида Оққўрғон район МТС ва колхозларига шефлик қилмоқдалар. Шаҳар ташкилотлари ўз оталикларидаги колхозларга 1.200 тонна ма'дан ўғит ташиб бердилар. Қишлоқ хўжалик машина асбобларини ремонт қилучи мутахассислар юборилди. Колхозчилар ўртасида сиёсий-оммавий ишларни уюштириш учун кўпгина коммунистлар сафарбар қилинди.

— Шаҳар партия ташкилотининг асосий вазифаси—деди ўртоқ Шкуратов — саноатнинг айниқса машинасозлик саноатининг ишини тубдан яхшилашдир. Ишчилар янги бешйиллик планни муддатидан илгари бажариш юзасидан мажбуриятлар олмоқда ва қимматли таклифларни ўртага ташламоқдалар. Аммо, кўпгина корхоналардаги партия ташкилотлари фақат мажбурият олиш блангина чеклашиб, бу мажбуриятларнинг бажарилиши учун астойдил курашмаётирлар. Бунга экскаватор заводи ҳамда совхозлар министрлигига қарашли ремонт-механика заводи партия ташкилотларини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Район партия комитетлари завод партия ташкилотларининг ишини системали равишда назорат қилиб турмайдилар.

Актив йиғилиши махсус давлат конструкторлик бюросининг бошлиғи ўртоқ **Волковнинг** нутқини зўр диққат блан тинглади. Ўртоқ Волков, нима учун саноат корхоналари ишлабчиқариш қувватларидан тўла фойдаланмаётганликларининг сабабларини очиб ташлади. Бу эса технология процессининг яхши уюштирилмаганлиги, техникадан яхши фойдаланмаётганлиги натижасидир. Ўртоқ Волков корхоналарда илғор техникани борган сари кўпроқ қўлланиш ва Тошкентда Техника уйи тузиш кераклиги тўғрисида гапирди.

ЎзК(б)П Октябрь район комитетининг секретари ўртоқ **Халилов** райондаги коммунистлар, корхоналар ва муассасаларнинг колхоз ва МТСларга кўрсатган ёрдами, олиб борган сиёсий-оммавий ишлари тўғрисида гапирди. Аммо, Октябрь районидаги корхоналарнинг ба'зи бир раҳбарлари ўз оталикларидаги корхоналарга бирор марта бўлса ҳам борганлари йўқ. Чунончи, 1-нчи босмахонанинг директори ўртоқ Хусанбоев мана шундай раҳбарлар жумласидандир.

Музокараларда Л. М. Каганович номли заводнинг бошлиғи ўртоқ **Гусаков** ҳам қатнашди.

Актив йиғилиши, ВКП(б) Марказий Комитети февраль пленуми қарорини бутунлай ва тўла ма'қуллаб, бир оғиздан қарор чиқарди ва бу пленум қарорини Тошкент шаҳар партия ташкилоти учун жанговар программа сифатида қабул қилди.

Қабул қилинган резолюцияда шундай дейилади:

Партия активи йиғилиши, Тошкент большевиклари ВКП(б) Марказий Комитети февраль пленумининг тарихий қарорини бажаришда юксак уюшқоқлик кўрсатадилар ва халқ хўжалиги соҳасида ўз олдиларига қўйилган вазифаларни бажаришда қобилиятли эканликларини, ВКП(б) Марказий Комитети ҳамда севикли доҳиймиз ўртоқ Сталин теварагига маҳкам жипслашганликларини яна бир марта амалда кўрсатурлар деб қаттиқ ишонч баён қилади.

Актив йиғилиши баланд руҳ блан ўртоқ Сталинга табрик телеграмма қабул қилди. Кучли қарсаклар узоқ вақтгача давом этди. Йиғилиш қатнашчилари ўринларидан туриб партия гимни — «Интернационал»ни айтдилар.

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

1947 ЙИЛ 30 МАРТ, № 65 (6740)

ЎРТОҚ И. В. СТАЛИНГА

Қадрли ва севикли доҳиймиз ва азиз отамиз!

Кубаньдаги колхоз ва совхоз далаларининг биз, казаклари ва барча меҳнаткашлари Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар Партияси Марказий Комитети февраль Пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш чоралари тўғрисида» деб чиқарган қарорини беиҳоя хурсандлик блан маъқулладик.

Қимматли Иосиф Виссарионович, севикли Ватанимизнинг қудратини ошириш тўғрисида, совет халқининг фаровонлиги тўғрисида ва қишлоқ хўжалигини юксалтириш тўғрисида оталарча қилаётган ғамхўрлигингиз учун Сизга чин кўнгилдан раҳмат деймиз.

Биз ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қарорини чин кўнглимиздан маъқуллаймиз ва Сизга ваъда бериб айтамизки, ўз олдимизга қўйилган ҳамма вазифаларни шараф блан бажарамиз, урушнинг оқибатларини тезликда тугатиш учун, Ватанимизни бой қилиш, халқимизни янада бахтли ҳаёт эгаси қилиш учун кучимизни аямай меҳнат қиламиз.

Немис-фашист босқинчилар колхоз ва совхозларимизнинг беҳад кўп бойликларини нобуд қилдилар. Колхоз, совхоз ва МТС-лар таланди ва хонавайрон қилинди, чорва моллари йўқ қилинди ва ҳайдаб олиб кетилди. Ҳамма нарсани янгидан тиклашга тўғри келди.

Биз урушдан кейинги бешйилликнинг иккинчи йилига келиб ўз ўлкамиздаги барча колхоз, совхоз ва МТСларни тикладик. Кубаньда асосий дон экини бўлмиш кузги буғдой майдонларининг 80 процентдан кўпроғини яна ишга солдик, баҳори буғдой, маккажўхори, кунгабоқар экиладиган ер майдонларини, шунингдек шоли ва қанд лавлаги майдонларини урушдан аввалги миқдорга етказдик.

Кўпгина колхозчилар, МТС ва совхозларнинг тракторчилари, комбайнчилари, ишчилари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари ўтган йили об-ҳаво шароитининг ноқулай келишига қарамай анча тузук ҳосил олишга муваффақ бўлдилар.

Брюховецк районидаги Будённий номли колхоз 654 гектар ернинг ҳар гектаридан 115 пуд кузги буғдой, 105 гектар ернинг ҳар гектаридан 175 пуддан маккажўхори ҳосили олди.

Ейск районидаги «Первая пятилетка» колхози 685 гектар ернинг ҳар гектаридан 90 пуддан буғдой ҳосили олди.

Ленин орденли «Кубань» совхози бутун экин ернинг ҳар гектаридан 100 пуддан дон экинлари ҳосили олди.

Бизда бундай мисоллар кам эмас. Кубань ўтган йили Ватанга 1945 йилдагига нисбатан 8.000.000 пуд ортиқ ғалла топширди, шу жумладан 3.600.000 пуд ортиқ буғдой топширди; давлатга 3.200.000 пуд ортиқ кунгабоқар топширилди.

Машина-трактор станциялари трактор ишлари планини 119 процент бажардилар. Ўлкадаги Кисляковский, Старо-Минск, Куйбишев МТСлари ва бошқа бирқанча МТСлар трактар ишларининг ҳамма асосий турлари юзасидан йиллик планни анча ошириб бажардилар ва ўзлари хизмат кўрсатган колхозларда давлат томонидан белгиланган ҳосилот планининг бажарилишини таъмин этдилар.

Ўлкада 80дан ортиқ трактор бригадаси трактор блан қилинадиган ҳамма ишларнинг йиллик планини 2—3 марта ошириб бажардилар. Комбайн паркининг иши яхши йўлга қўйилди. 1946 йил мавсумида 15 футли ҳарбир комбайнда 290 гектар ердаги бошоқли дон экинлари йиғиштириб олинди.

Немис босқинчилар даврида Кубань колхозларидаги чорвачилик ва паррандачилик фермалари вайрон қилинган эди. Кубаньдаги ҳамма колхозлар 1946 йилда бу фермаларни батамом уюштирдилар. 200 дан ортиқ чорвачилик товар фермаси ва 1500 та илғор чорвадорлар Бутун Иттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқини берадиган натижаларга эришдилар.

Штейнгарт районидаги «Красная победа» колхозининг сут фермаси ҳарбир сигирдан 3.221 литр сут олди. Ейск районидаги «Вторая пятилетка» колхозининг қўйчилик фермасида ҳарбир 100 та совлиқ қўйдан 167 қўзи олинди. Совет районидаги «Раздольний» колхозининг чўчқачилик фермасида ҳарбир урғочи чўчқадан 23 чўчқа боласи олинди.

Биз, Кубань ғаллакорлари бу муваффақиятлар блан қаноатланиб қолмаймиз. Биз колхоз, МТС ва совхозларда бўлган барча имкониятлар, барча резервлардан ҳали тўла фойдаланганимиз йўқ.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг XXX йиллигини ишлабчиқариш соҳасидаги ғалабалар блан ва ВКП(б) Марказий Комитети февраль Пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирлари тўғрисида» деб чиқарган тарихий қарорини большевикча амалга ошириш блан муносиб суратда кутиб олишга ҳаракат қилиб, биз ўз зиммамизга қуйидаги мажбуриятларни оламиз:

1. Асосий озиқ-овқат экинлари, чунончи кузги ва баҳори буғдой ҳосилини ва кунгабоқар, маккажўхори, канакунжут, тамаки каби муҳим экинлар ҳосилини оширамиз ва 1947 йилда қуйидаги миқдорда ҳосил оламиз:

КУЗГИ БУҒДОЙ ЮЗАСИДАН:

Брюховецк районида — 22.300 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Темиргоев районида—17.200 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Курганин районида—20.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Ново-Титаров районида — 17.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Ново-Леушков районида — 10.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Каганович районида—15000 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Павлов районида —15.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Пластунов районида — 15.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 115 пуд;

Коренов районида — 19.300 гектар ернинг ҳар гектаридан 115 пуд;

Весилков районида — 15.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 115 пуд;

Граждан районида — 19.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 115 пуд;

Гулькевич районида — 17.100 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Ладога районида — 10.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Лабинск районида—14.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Тимашев районида—20.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Усть-Лабинск районида—19.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Штейнгарт районида — 17.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Марьян районида—12.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Приморско-Ахтарск районида—16.300 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Канев районида—17.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 105 пуд;

Старо-Минск районида — 8.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 105 пуд;

Отраднен районида — 15.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 105 пуд;

Иванов районида — 10.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд;

Ленинград районида — 9.600 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд;

Кавказ районида — 15.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд; ;

Архангельск районида — 13.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд;

Сталин районида — 14.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд;

Гиагин районида — 12.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд.

Бошқа районлар бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 80 пуддан кузги буғдой ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар.

Ўлкадаги илғор колхозлар кузги буғдойдан қуйидаги миқдорда ҳосил етиштириш мажбуриятини ўз устига олдилар:

Брюховецк районидаги Будённий номли колхоз — 500 гектар ернинг ҳар гектаридан 150 пуд;

Брюховецк районидаги Каганович номли колхоз — 600 гектар ернинг ҳар гектаридан 150 пуд;

Иванов районидаги Крупская номли колхоз — 500 гектар ернинг ҳар гектаридан 150 пуд;

Павлов районидаги «Комсомолец» колхози — 800 гектар ернинг ҳар гектаридан 132 пуд;

Ейск районидаги «Первая пятилетка» колхози — 650 гектар ернинг ҳар гектаридан 130 пуд;

Ново-Леушков районидаги Ленин номли колхоз — 230 гектар ернинг ҳар гектаридан 130 пуд;

Ново-Титаров районидаги Ворошилов номли колхоз — 580 гектар ернинг ҳар гектаридан 130 пуд;

Штейнгарт районидаги «Красная победа» колхози — 800 гектар ернинг ҳар гектаридан 130 пуд;

Ново-Титаров районидаги Каганович номли колхоз — 800 гектар ернинг ҳар гектаридан 130 пуд;

Пластунов районидаги «Волна революции» колхози — 480 гектар ернинг ҳар гектаридан 130 пуд;

Курган районидаги «Красний Аксай» колхози — 400 гектар ернинг ҳар гектаридан 125 пуд.

100 дан ортиқ колхоз бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 120 пуд кузги буғдой етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар.

Илғор далачилик бригадалари ва звенолар ўзларига топширилган бутун экин майдонининг ҳар гектаридан қуйидаги миқдорларда кузги буғдой ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар:

Коренов район, «Красний пахарь» колхозидаги ўртоқ Агеевнинг далачилик бригадаси — ҳар гектардан 150 пуд, 50 гектар ернинг ҳар гектаридан эса—225 пуд;

Ново-Титаров район, Каганович номли колхоздаги ўртоқ Марьяненконинг далачилик бригадаси ҳар гектардан 180 пуд;

Марьян районидаги «XVII партсъезд» колхозидаги ўртоқ Кузьминнинг далачилик бригадаси — ҳар гектардан 140 пуд;

Курганин район, «Большевик» колхозидаги ўртоқ Алтуниннинг далачилик бригадаси — ҳар гектардан 135 пуд;

Коренов район, «Красний пахарь» колхозидаги ўртоқ Бухарева звеноси — ҳар гектардан 200 пуд, 8 гектар ернинг ҳар гектаридан эса 300 пуд;

Коренов район, ОГПУ колхозидаги ўртоқ Левченко звеноси ҳар гектардан 240 пуд;

Темиргоев район, «Заветы Ильича» колхозидаги ўртоқ Володина звеноси — ҳар гектардан 230 пуд;

Каганович район, Штейнгарт номли колхоздаги ўртоқ Зайцева звеноси —ҳар гектардан 230 пуд;

Красноармейск район, Будённий номли колхоздаги ўртоқ Кравченко звеноси — ҳар гектардан 225 пуд;

Совет районы, Реввоенсовет номли колхоздаги ўртоқ Сатюкова звеноси—ҳар гектардан 220 пуд;

Рогов район, Молотов номли колхоздаги ўртоқ Перепечай звеноси — ҳар гектардан 200 пуд;

Курганин район, «Вторая пятилетка» колхозидаги ўртоқ Журавлёв звеноси — ҳар гектардан 150 пуд;

Ново-Титаров район, Ленин номли колхоздаги ўртоқ Юрьева звеноси — ҳар гектардан 150 пуд;

Ярослав район, «Красний колос» колхозидаги ўртоқ Полубаба звеноси — ҳар гектардан 150 пуд.

Совхозларнинг ишчилари ва мутахассислари қуйидаги миқдорларда кузги буғдой ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар:

Ленин орденли «Кубань» совхози — 3.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 175 пуд;

Калинин номли совхоз — 1.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 150 пуд;

Кропоткин совхози — 1 000 гектар ернинг ҳар гектаридан 150 пуд;

Кубань совхози — 2.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 150 пуд;

Газир совхози — 1.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 150 пуд;

Березан совхози — 1000 гектар ернинг ҳар гектаридан 140 пуд;

Тихорецк совхози — 5.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Каганович номли совхоз —3.400 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Микоян номли совхоз — 2.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд.

Бошқа совхозлар бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 100 пуддан кузги буғдой ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар.

Тихорецк совхозидаги ўртоқ Леонтьева звеноси ўзига топширилган бутун экин майдонининг ҳар гектаридан 220 пуд кузги буғдой ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устига олди.

Ленин орденли «Кубань» совхозидаги ўртоқ Петренко звеноси ўзига топширилган бутун экин майдонининг ҳар гектаридан 210 пуд кузги буғдой етиштириш мажбуриятини ўз устига олди.

БАҲОРИ БУҒДОЙ ЮЗАСИДАН:

Калниболот районида — 5.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 115 пуд;

Ейск районида — 3.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Крилов районида — 5.300 гектар ернинг ҳар гектаридан 105 пуд;

Канев районида — 5.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд;

Штейнгарт районида — 8.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд;

Старо-Минск районида — 5.200 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд;

Ленинград районида — 3.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд;

Павлов районида — 4.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд.

Ўлкадаги бошқа районлар бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 60 пуд баҳори буғдой ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар.

Илғор колхозлар баҳори буғдой ҳосилини етиштириш юзасидан ўз устларига қуйидаги мажбуриятларни олдилар:

Ейск районидаги «Первая пятилетка» колхози — 350 гектар ернинг ҳар гектаридан 160 пуд;

Калниболот районидаги Шевченко номли колхоз —280 гектар ернинг ҳар гектаридан 140 пуд;

Крилов районидаги Ворошилов номли колхоз — 200 гектар ернинг ҳар гектаридан 125 пуд;

Брюховецк районидаги Будённий номли колхоз — 60 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Канев районидаги «За технику» колхози — 150 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Павлов районидаги Ворошилов номли колхоз—200 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд;

Совхозларнинг ишчи ва мутахассислари қуйидаги миқдорларда баҳори буғдой етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар:

Степнян совхози — 300 гектар ернинг ҳар гектаридан 150 пуд;

Сталин номли совхоз — 400 гектар ернинг ҳар гектаридан 115 пуд;

Старо-Минск совхози 1.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Павлов совхози — 600 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Кубанский совхози — 600 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд.

Бошқа совхозлар ҳар гектар ердан камида 80 пуд баҳори буғдой ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар.

МАККАЖЎХОРИ ЮЗАСИДАН:

Усть-Лабинск районида — 4.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 180 пуд;

Лабинск районида — 6.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 180 пуд;

Пластунов районида — 4.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 170 пуд;

Курганин районида — 6.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 170 пуд;

Тимашев районида — 5.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 150 пуд;

Ладога районида — 3.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 150 пуд;

Граждан районида — 5.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 150 пуд;

Ўлканинг бошқа районлари бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 100 пуддан маккажўхори ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар.

Илғор колхозлар қуйидаги миқдорда маккажўхори ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар:

Курганин районидаги «Красний Аксай» колхози — 200 гектар ернинг ҳар гектаридан 300 пуд;

Приморско-Ахтар районидаги Будённий номли колхоз — 218 гектар ернинг ҳар гектаридан 240 пуд;

Марьян районидаги XVII партсъезд номли колхоз — 148 гектар ернинг ҳар гектаридан 220 пуд;

Ново-Титаров районидаги Ворошилов номли колхоз — 160 гектар ернинг ҳар гектаридан 216 пуд;

Тимашев районидаги Каганович номли колхоз — 300 гектар ернинг ҳар гектаридан 200 пуд.

Илғор далачилик бригадалари ва звенолари ўзларига топширилган экин майдонининг ҳар гектаридан қуйидаги миқдорларда маккажўхори ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар:

Коренов район, «Красний пахарь» колхозидаги ўртоқ Гриньнинг далачилик бригадаси ҳар гектар ердан 300 пуд, 14 гектар ернинг ҳар гектаридан эса 400 пуд;

Коренов район, «Красний пахарь» колхозидаги ўртоқ Плаксина звеноси —420 пуд;

Темиргоев район, Молотов номли колхоздаги ўртоқ Прядкина звеноси — 420 пуд;

Каганович район, «За первенство» колхозидаги ўртоқ Коваленко звеноси—400 пуд;

Красноармейск район, Будённий номли колхоздаги ўртоқ Монако звеноси —380 пуд;

Курганин район, «Красний Аксай» колхозидаги ўртоқ Федотова звеноси — 360 пуд;

Курганин район, Ленин номли колхоздаги ўртоқ Проскурина звеноси — 330 пуд:

Ярослав район, «Красний колос» колхозидаги ўртоқ Завалишина звеноси — 300 пуд.

КУНГАБОҚАР ЮЗАСИДАН:

Иванов районида — 3.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Каганович районида — 4.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Ново-Титаров районида — 4.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 110 пуд;

Темиргоев районида — 4.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд;

Славян районида — 4.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 пуд;

Марьян районида — 2.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 80 пуд;

Ўлкадаги бошқа районлар бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 70 пуддан кунгабоқар ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар.

Илғор колхоз ва звенолар қуйидаги миқдорларда кунгабоқар ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар:

Славянск районидаги «Красний семеник» колхози — 60 гектар ернинг ҳар гектаридан 145 пуд;

Каганович районидаги Ворошилов номли колхоз — 160 гектар ернинг ҳар гектаридан 130 пуд;

Тбилиси районидаги Чкалов номли колхоз — 140 гектар ернинг ҳар гектаридан 130 пуд;

Тимашев районидаги «Политотделец» колхози — 300 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Брюховецк районидаги Каганович номли колхоз—150 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Ново-Титаров районидаги Каганович номли колхоз — 350 гектар ернинг ҳар гектаридан 120 пуд;

Тимашев район, «Чекист» колхозидаги ўртоқ Лебедь звеноси ўзига топширилган ернинг ҳар гектаридан 150 пуд;

Кавказ район, «1-нчи Май» колхозидаги ўртоқ Харченко звеноси ўзига топширилган ернинг ҳар гектаридан 150 пуд.

КАНАКУНЖУТ ЮЗАСИДАН:

Ново-Титаров районида — 1600 гектар ернинг ҳар гектаридан 8,5 центнер «Сангвиниус» номли янги сорт канакунжут;

Тимашев районида — 1.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 7,5 центнер;

Курганин районида — 1.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 7,5 центнер;

Брюховецк районида — 2.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 7,5 центнер;

Усть-Лабинск районида—1.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 7,5 центнер.

Ўлкадаги бошқа районлар бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 6 центнердан канакунжут ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар.

ТАМАКИ ЮЗАСИДАН:

Северск районида — 2.500 гектар ернинг ҳар гектаридан 10 центнер;

Абинск районида — 1.000 гектар ернинг ҳар гектаридан 10 центнер;

Лазарев районида — 300 гектар ернинг ҳар гектаридан 10 центнер;

Адлер районида — 500 гектар ернинг ҳар гектаридан 10 центнер.

Ўлкадаги бошқа районлар ҳар гектардан камида 7,5 центнердан тамаки ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар.

Илғор колхоз, бригада ва звенолар қуйидаги миқдорларда тамаки ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар:

Адлер районидаги Ворошилов номли колхоз — 20 гектар ернинг ҳар гектаридан 13,5 центнер;

Северск районидаги «Звезда» колхози — 70 гектар ернинг ҳар гектаридан 12,5 центнер;

Северск район, «Звезда» колхозидаги ўртоқ Овчаренконинг тамакичилик бригадаси — бригадага топширилган бутун экин майдонидан 18,5 центнер;

Лазарев район, «Заря шапсугов» колхозидаги ўртоқ Напсо звеноси — звенога топширилган ернинг ҳар гектаридан 30 центнер;

Северск район, «Социалистический табаковод» колхозидаги ўртоқ Данько звеноси — звенога топширилган ернинг ҳар гектаридан 30 центнер;

Адлер район, Ворошилов номли колхоздаги ўртоқ Варлашьян звеноси — звенога топширилган ернинг ҳар гектаридан 16,5 центнер.

Тамаки совхозларининг ишчилари ва мутахассислари, илғор бригада ва звенолар қуйидаги миқдорларда тамаки ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар:

Абинский совхозида — 130 гектар ернинг ҳар гектаридан 16,5 центнер;

Апшерон совхозида — 150 гектар ернинг ҳар гектаридан 15 центнер;

Горяче-Ключев совхозида — 75 гектар ернинг ҳар гектаридан 15 центнер.

Ўлкадаги бошқа тамаки совхозлари бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 13,5 центнердан тамаки ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устларига олдилар.

Абинский совхозидаги ўртоқ Лукашев бригадаси бригадага топширилган ернинг ҳар гектаридан 21 центнер тамаки ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устига олди;

Комсомольск совхозидаги ўртоқ Сергеенко бригадаси бригадага топширилган ернинг ҳар гектаридан 17,5 центнер тамаки ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устига олди;

Апшерон совхозидаги ўртоқ Зубкова звеноси звенога топширилган ернинг ҳар гектаридан 18,5 центнер тамаки ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устига олди.

Горяче-Ключ совхозидаги ўртоқ Сивоконь звеноси звенога топширилган ернинг ҳар гектаридан 17,5 центнер тамаки ҳосили етиштириш мажбуриятини ўз устига олди.

2. Арпа, сули, тариқ, шоли ва соя экинларидан ҳам мўл ҳосил етиштирамиз. Энг муҳим техника экини бўлмиш қанд лавлаги ҳосилининг оширилишини таъмин этамиз ва бошқа экинлар, чунончи картошка, сабзавот, ерёнғоқ, жануб коноплялси, каноп, пахта ва эфир-мойли экинлардан ҳам юқори ҳосил етиштирамиз.

3. Ўлкадаги колхоз ва совхозларда кузги буғдой майдонини урушдан аввалги миқдорга етказамиз. Колхоз ва совхозларда 1948 йилда ҳосил олиш учун 1 миллион 298 минг гектар ерга кузги буғдой экамиз. 650 минг гектар ерни ёзда шудгор қилиб қўямиз ва бу ерларни тоза сақлаймиз. 1.300 минг гектар ерни кузда шудгор қилиб қўямиз.

4. Колхозларнинг 75 процентида ўт блан тўғри алмашлаб экишни тўла жорий қиламиз. 120 минг гектар ерга кўп йиллик ўтлар экамиз. Беда уруғи участкаларида гектаридан камида 1 центнердан уруғ ҳосили оламиз.

5. Колхоз ва совхозлардаги уруғлик участкаларининг ишларини тамомила яхши йўлга қўямиз. Уруғлик участкаларида кузги ва баҳорги буғдой ҳосилининг умумий экин ҳосилига нисбатан 20 процент ортиқ олинишини таъминлаймиз. Ҳарбир колхоз ва совхозни 1948 йилда ҳосил олиш учун барча экин майдонларига кераклн яхши сортли ўз уруғлари блан тўла таъминлаймиз.

6. Ўлкадаги машина-трактор станцияларининг трактор блан қилинадиган ҳамма иш планини 5 процент ошириб бажаришига эришамиз. Ҳарбир трактор бригадасида смена иш нормаларининг бажарилишини таъминлаймиз. Ҳарбир МТСнинг ўз иши учун давлатга бериладиган натура ҳақини топшириш планини муддатидан илгари бажаришига эришамиз.

7. Мола босиш (бороналаш), кузги буғдойга қўшимча ўғит бериш, ўтоқ қилинадиган экинларни камида икки марта ўтоқ қилиш ва маккажўхори, кунгабоқар, канакунжут, тамаки экинларини уч марта культивация қилиш ишларини ўз вақтида бажарамиз. Ўлкадаги колхоз ва совхозларда камида 55 минг гектар ерга эгат олиб маккажўхори экамиз.

8. Барча экинларни қисқа муддатда, ҳеч нобуд қилмай йиғиштириб оламиз. 15 футли комбайннинг 300 гектаргача бўлган ердаги ҳосилни йиғиштириб олишини таъминлаймиз.

9. Давлатга дон ва кунгабоқар топшириш планини муддатидан илгари, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 30 йиллигигача бажарамиз.

10. 1947 йилда колхоз ва совхоз фермаларидаги қорамоллар сонини 19 процент, қўйлар сонини 21 процент, ҳамда чўчқалар сонини икки марта оширамиз. Ўлкада ҳарбир сигирдан камида 1.650 литр сут оламиз. Каганович, Калниболот, Камишеват, Коренов, Ленинград, Марьян, Ново-Минск, Ново-Титаров, Старо Минск, Штейнгарт ва Шербенов районларида эса ҳарбир сигирдан камида 2.000 литр сут оламиз.

Илғор сут фермалари, чунончи, Ново-Титаров районидаги «Новая жизнь» колхози, Иванов районидаги Красная Армия номли колхоз, Ново-Леушков районидаги Ленин номли колхоз, Каганович районидаги Киров номли колхоз, Абинск районидаги Шчербак номли колхознинг сут фермалари ва бошқа илғор фермалар ҳарбир сигирдан камида 3.000 литрдан сут оладилар, Штейнгарт районидаги «Красная победа» колхозининг сут фермаси эса ҳарбир сигирдан камида 3.500 литр сут олади.

ВКП(б) Марказий Комитети февраль Пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирлари тўғрисида» деб чиқарган қарорларига амал қилиб, колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан янада мустаҳкамлаймиз, колхозларнинг жамоат мулкини кўпайтирамиз, машина-трактор станциялари ва совхозларнинг ишларини кескин суратда яхши йўлга қўямиз, уруғлик, страхование фондларини ўз вақтида, тўла-тўкис жамғариб қўямиз ва колхозчиларнинг меҳнат кунларига бериладиган дон миқдорини анча оширамиз.

Қимматли Иосиф Виссарионович, Сизга ваъда бериб айтамизки, Кубаньдаги маҳсулдор еримизда зўр ғайрат блан меҳнат қиламиз, бу йил севикли Ватанимизга кўпроқ ғалла, сут ва гўшт бериш учун кучимизни аямай эртадан-кечгача ишлаймиз.

Бутун Иттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқини олиш учун курашамиз.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ўттиз йиллигини ишлабчиқариш соҳасида янги ғалабалар блан кутиб оламиз!

Яшасин севикли Ватанимиз!

Яшасин ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — большевиклар партияси!

Яшасин бизнинг доно йўлбошчимиз ва устозимиз улуғ Сталин!

Бу мактуб Краснодар ўлкасидаги колхозчилар, МТС ва совхоз ишчилари, хизматчилари ҳамда мутахассисларининг йиғилишларида муҳокама қилиниб, қабул этилган.

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ИЛҒОР САБЗАВОТЧИЛИК ВА БОҒДОРЧИЛИК КОЛХОЗИ

3. Колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлашнинг янгича усули*)

Бригада ва звеноларда меҳнатни янгича уюштириш блан бирга, колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлаш тартибини ҳам ўзгартирдик.

Шу вақтгача колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлашда қўлланиб келинган усулда ба'зи камчиликлар бор эди. Жумладан: колхозчиларга бериладиган ҳақ экинлардан олинадиган ҳосилга, чорвачиликдан олинадиган маҳсулотга қараб эмас, балки колхозчиларнинг ишлаган меҳнат кунларига қараб тўланар эди. Бу эса, юқори ҳосил олган звено ва бригада а'золарининг ҳосил планини бажармаган звено, бригада а'золаридан кам пул ва натура даромади олишларига сабаб бўлар эди. Шу блан бирга, ба'зи муғомбир колхозчилар кўп меҳнат куни ишлаш пайига тушиб, экин ҳосилини ошириш блан қизиқмас эдилар. Илғор колхозчилар эса, деҳқончилик ишларида мумкин қадар кўпроқ машина ишлатиб, кам меҳнат сарф этиш блан ҳар бир экиндан энг юқори ҳосил олишга уринадилар.

Даромадни колхозчилар ўртасида тақсим этишда камчиликларга йўл қўймаслик учун меҳнатга ҳақ тўлаш усулини ўзгартдик. Жамоат ишида муғомбирлик блан эмас, балки ҳалол ишлайдиган колхозчиларга кўпроқ фойда бўладиган янгича ҳақ тўлаш усулини жорий этдик.

Меҳнатга ҳақ тўлашнинг бу янгича усулида колхозчиларнинг қанча меҳнат куни ишлаганликларидан ташқари, улар етиштирган маҳсулотнинг миқдори ва сифати ҳам э'тиборга олинади. Меҳнатга бундай янгича ҳақ тўлаш усулини ўтган йилдан бошлаб колхозимизда қўлладик.

Звенода ҳарбир экин учун ҳосилот плани ва экиннинг парваришига ҳамда ҳосилнинг йиғиб-териб олинишига кетадиган умумий меҳнат кунлари плани бўлади. Шу блан бирга, олинадиган ҳар центнер маҳсулот учун қанча меҳнат куни сарфланиши белгиланади. Масалан, ўтган йил Қосим Азимов звеносининг планида ҳар центнер узум учун 2,58 меҳнат куни, пиёз учун 4,9 меҳнат куни, помидор учун 1,81 меҳнат куни, картошка учун 1,7 меҳнат куни сарфлаш кўрсатилган эди.

Пландан ташқари олинган ҳар центнер маҳсулот учун икки марта ортиқ меҳнат куни бериш колхозчиларга яхшилаб тушинтирилган эди. Аксинча, ҳосилот плани бажарилмаганида ҳар центнер топширилмаган маҳсулот учун меҳнат куни икки марта кўп ушлаб қолиниши айтилган эди. Масалан, Қосим Азимов звеноси пландан ташқари топширган ҳар центнер узуми учун қўшимча равишда 2,58х2—5,16 меҳнат куни, пландан ташқари топширган ҳар центнер пиёзи учун 4,9х2—9,8 меҳнат куни, помидори учун 1,81х2—3,62 меҳнат куни олди.

Бу звенода узум, помидор, пиёзнинг ҳосилот плани ортиғи блан бажарилиб, картошка плани тўлмай қолган эди. Звено пландан ташқари 102,67 центнер узум, 28 центнер помидор, 12,5 центнер пиёз топширди. 14 центнер картошка етмай қолди.

Звенода йил охирида ҳисоб-китоб қилинища узум ҳосилот планини бажаргани учун унга 900 меҳнат куни ва пландан ортиқ топширган узуми учун қўшимча 531 меҳнат куни, жам'и 1.431 меҳнат куни; шу равишча помидор учун 148 меҳнат куни, қўшимча 101,5 меҳнат куни, жам'и 249,5 меҳнат куни; пиёз учун 50 меҳнат куни, қўшимча 102,5 меҳнат куни, жам'и 152,5 меҳнат куни ёзилди. Картошка топшириш планини бажармагани учун мазкур картошка экини парваришига ва йиғим-теримига сарфланган 47,8 меҳнат кунидан, юқорида айтиб ўтилган қоидага кўра, 47,6 меҳнат куни қирқилди. Шундай қилиб, Азимов звеноси узум, помидор ва пиёз маҳсулоти юзасидан анча кўп меҳнат куни ишлагани ҳолда, картошка парваришига сарф қилган барча меҳнат кунидан деярлик батамом ажралди.

Агар звено экиннинг ҳосилот планини 50 процент бажарса, бу янги қоидага кўра, шу экиндан ишланган барча меҳнат кунидан ажралиши мумкин. Бу албатта тўғри. Чунки, колхоз даромадининг ярми умумий хўжалик харажатлари, ишлабчиқариш сарфлари учун кетади. Демак, ҳосилот планини 50 процентгина бажарган звенода меҳнат куни учун тақсимланадиган ҳечқандай даромад қолмайди.

Ҳосилот планини 50 процентдан кам бажарган звеноларда қирқиладиган меҳнат кунининг миқдори шу экин парваришида ишланган меҳнат кунидан ортиб кетади. Мазкур звено бу иши блан колхознинг жамоат манфаатига зарар етказади. Шунинг учун бу масала колхозчиларнинг умумий мажлисида муҳокама қилинади.

Умумий мажлис экин ҳосили звенонинг айби блан кам олинди, деб топса, Қишлоқ хўжалик артели уставининг 18-нчи моддасига асосан, звено а'золарини мас'улиятга тортиш, ёки етишмай қолган меҳнат кунларини бошқа экин парваришида ишланган меҳнат кунларидан қирқиш ҳақида қарор чиқаради.

Агар умумий мажлис ҳосилот плани узрли сабабларга кўра бажарилмади, деб топса, я'ни звено мазкур экин парваришидаги барча чораларни кўрган бўлса, бундай ҳолларда колхоз звенонинг ишлаган меҳнат кунини қолдира олади ёки меҳнат кунларини илгариги қирқилганлиги блан қаноатланади ва бунда Қишлоқ хўжалик артели уставининг 18-нчи моддасини татбиқ этмайди.

Звенода барча ҳисоб-китоб ишлари тамомланганидан кейин, ҳарбир колхозчининг қанча меҳнат куни ишлаганлиги якунланади. Бунда колхозчининг ҳарбир экинга қанча меҳнат куни сарфлаганлигига қараб, агар ҳосил плани ортдириб бажарилса қўшимча меҳнат куни ёзилади ёки ҳосил плани бажарилмаса, бунинг учун уларнинг меҳнат куни қирқилади.

1946 йилнинг умумий даромадидан 1947 йил учун эҳтиёт фонди ажратилганидан кейин қолган пул ва маҳсулот даромадлари меҳнат кунларига тақсимланади.

1946 йилда колхознинг умумий пул даромади 3 миллион 589 минг сўмга етди. Бундан 60 проценти, я'ни 2 миллион 147 минг 700 сўми меҳнат кунларига тақсимланди. Ҳар меҳнат кунига 18 сўм 90 тийиндан пул, 1,2 килограммдан узум, 1 килограммдан сабзавот, 300 граммдан дон, 100 граммдан гўшт, 170 граммдан сут берилди.

Колхозчиларнинг йиллик ҳисобот умумий мажлиси чақирилишига 10 кун қолди, деганда ҳарбир колхозчига унинг шахсий варақаси берилади. Бу варақада колхозчининг ишлаган меҳнат куни ва ҳосилот планини ошириб бажаргани учун берилган қўшимча меҳнат куни алоҳида ёзилган бўлади. Айрим графада ҳосилот плани бажарилмагани учун ёки бошқа ички тартибни бузганлиги учун қанча меҳнат куни қирқилгани, ҳамда даромад тақсим этиладиган жам'и меҳнат кунининг миқдори ёзилган бўлади.

Варақада ҳар бир меҳнат кунига пул ва натура блан қанча ҳақ тўланиши ҳамда барча меҳнат кунлари учун бериладиган умумий даромад миқдори кўрсатилади. Бу варақага колхоз раиси, колхоз бухгалтери қўл қўйиб, барча колхозчиларга тарқатилади. Колхозчилар умумий мажлис чақириладиган кунгача бутун йил бўйи қилган ишларининг ҳисоботи блан танишадилар ва уни текширадилар.

Меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги усулини киритиш блан бирга, колхозчиларга аванс бериш тартибини ҳам ўзгартдик. Аванс колхозчиларга мавсум бўйича эмас, балки ой сари бериб туриладиган бўлди. Лекин бунинг учун колхозда катта эҳтиёт фондининг мавжуд бўлиши керак. Аммо, колхоздаги ички фондлар эса, деҳқончилик планларини бажариш блан боғлиқ бўлган кундалик харажатлар учун ҳам етишмай қолади.

1944 йилда бу масалани колхозчиларнинг умумий мажлисида муҳокама этиб, меҳнат кунларига тақсимланадиган бир қисм маҳсулотни колхозчиларга бермай, 1945 йилга қолдиришга қарор қилинди. 1945 йилда бу маҳсулотни пуллаб, 965 минг 600 сўм даромад қилинди. 1945 йил маҳсулотидан ҳам шу хилда 1946 йил учун қолдирилди. Бу маҳсулот ҳам пулланиб, 796 минг 300 сўм даромад жамғарилди.

Ана шу йўллар блан колхозда эҳтиёт фонди яратиш 1946 йил январидан бошлаб, колхозчиларнинг меҳнат кунларига ой сари аванс беришга имкон берди. Шундай қилиб, 1946 йилда колхозчиларнинг ҳар меҳнат кунига 10 сўмдан пул, 200 граммдан майиз, 500 граммдан дон аванс бериб турилди.

Колхозчилар меҳнатга шу хилда ҳақ тўлаш усулини жуда ма'қулладилар ва натижада улар жуда унумли ишлайдиган бўлдилар. Деҳқончилик ишларини бажариш муддатлари жуда қисқарди. Масалан, токзор 1945 йилда 34 кун чопилган бўлса, 1946 йилда 25 кунда чопиб тамомланди. Сабзавотни экиш 1945 йилда 64 кунга чўзилган бўлса, 1946 йилда 37 кунда тамомланди.

Бригада ва звенолар ўз меҳнатларининг олинадиган ҳосил блан баҳоланишини кўрганларидан кейин, улар кўпроқ маҳаллий ўғит тўплаш пайига тушдилар. 1945 йилда 287 тонна маҳаллий ўғит тўплаб, далага солинган бўлса, бу йил 615 тонна тўпладилар.

Колхозчилар меҳнатини янгича уюштириш ва уларга янгича ҳақ тўлашдаги бу усул тўғрисида яна кўп мисоллар келтириш мумкин. Аммо, пу санаб ўтилганларнинг ўзи ҳам колхозимизда амалга оширилган бу усулнинг колхоз деҳқончилигини тез ривожлантиришда ва колхозчилар турмушини янада фаровон қилишда қанчалик катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсата олади.

Исмоил ИБРОҲИМОВ,
Самарқанд қишлоқ районидаги Каганович номли колхознинг раиси.

*) Бу колхозда меҳнатни янгича уюштириш тўғрисида газетамизнинг 61 ва 62 сонларида мақола босилган.

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИНИНГ ЮБИЛЕЙИ

Ўнбеш ёшидан меҳнат қила бошлаган ўртоқ Тихон Ерофеевич Бурак Улуғ Октябрь социалистик революциясидан илгари Қўқондаги ёғ заводига келиб ишлайди. У Октябрь революцияси кунларида завод ишчилари орасида сиёсий иш олиб боришда, Қўқона оқгвардиячи босмачиларга қарши курашда актив иштирок қилади.

Тихон Ерофеевич 1918 йилда ёғ заводи ишчилари орасида Қўқонда биринчи бўлиб касаба союз ташкилотини тузади ва заводда 8 соатлик иш кунига кўчишда анча жонбозлик кўрсатади.

1918 йилдан буён ВКП(б)нинг ҳақиқий а'зоси, Қўқон ёғ заводининг кекса ишчиси ўртоқ Бурақнинг хизматини ҳукуматимиз муносиб тақдирлаб, унга Меҳнат Қаҳрамони деган унвон беради.

Ўртоқ Бурак 25 йилдан буён муттасил касаба союз ташкилотларида раҳбарлик ўринларда ишлаб келмоқда. Ҳукуматимиз ўртоқ Бурақнинг узоқ йиллик фидокорона хизматларини тақдирлаб, 1944 йилда уни «Ҳурмат Белгиси» ордени блан мукофотлади.

Ўртоқ Тихон Ерофеевич Бурак ҳозир ВЦСПСнинг Ўзбекистондаги вакилининг ўринбосари бўлиб ишлаётир. Апрель ойининг бошларида ўртоқ Бурақнинг меҳнат фаолиятига 50 йил, шу жумладан касаба союз ташкилотидаги узлуксиз хизматига 25 йил тўлади.

ВЦСПСнинг Ўзбекистон вакиллиги апрель ойининг бошларида ўртоқ Бурақнинг 50 йиллик ҳалол хизматини нишонлаб, унинг тантанали юбилейини ўтказади.

КЎЧМА ДЎКОНЛАР

Тошкентдаги особунивермаг пойтахт меҳнаткашлари блан бир қаторда область аҳлисига ҳам хизмат кўрсата бошлади. Март ойида особунивермаг томонидан уюштирилган кўчма дўконлар Тошкент областининг Янгийўл, Чирчиқ, Оҳангарон шаҳарлари ва Ўртачирчиқ районида бирмеча кун савдо қилди. Кўчма дўконларда особунивермагда бўлган саноат моллари, кийим-кечаклар ва бошқа молларнинг деярлик ҳамма турлари бор.

Особунивермаг апрельда областьнинг яна 5 та шаҳар ва районида шундай кўчма савдо ташкил қилади. Кўчма дўконлар орқали савдо қилиш особунивермаг ва унинг бўлимларининг савдо-сотиқ планини ошириб бажаришларига имкон туғдирмоқда.

Натижада универмагнинг ўртоқ Рубинов директор бўлган 2-нчи магазини ва ўртоқ Нуралиев директор бўлган 3-нчи магазинлари 1947 йил 1 квартал планини муддатидан илгари бажарди. 4-нчи магазин (директори ўртоқ Муҳиддинов) март ойи планини муддатидан илгари ошириб адо этди.

Апрель ойи бошларида шаҳарнинг Ленин районида особунивермагнинг яна 2 та янги дўкони очилади.

ДАВЛАТ ЗАЁМЛАРИГА ЙИРИК ЮТУҚЛАР

Яқинда Коган темир йўл станциясининг ишчиси ўртоқ К. амонат кассасига иккинчи Давлат ҳарбий заёмининг 100 сўмлик облигациясини кўрсатди. Унинг бу облигациясига 50 минг сўмлик ютуқ чиққан эди.

Андижон область, Ленин районидаги «Социализм» колхозининг а'зоси ўртоқ А. нинг иккинчи Давлат ҳарбий заёми 200 сўмлик облигациясига 50 минг сўм ютуқ чиқди.

Ўзбекистондаги барча амонат кассаларида сўнгги икки ой мобайнида Давлат заёмларига 31 миллион 600 минг сўм миқдорида ютуқ пуллари тўланди.

Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашида

27 МАРТДАГИ МАЖЛИС

Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашининг 27 мартдаги мажлисида Ж. Бидо раислик қилди. Министрлар Югославия ҳукуматининг Эркин Триест Территориясидаги молиявий аҳвол тўғрисида Югославия вакилларининг ўз фикрларини баён қилиш имконини бериш ҳақидаги илтимосини кўриб чиқдилар. Шундан кейин Министрлар Кенгаши Германиянинг Австриядаги активлари (маблағ ва мулклари) тўғрисидаги масалани муҳокама қилишга киришди. (ТАСС).

МУВОФИҚЛАШТИРУЧИ КОМИТЕТДА

Мувофиқлаштирувчи комитетнинг 27 март мажлисида А. Я. Вишинский раислик қилди. Мажлис кўчириб олиб кетилган кишилар тўғрисидаги масалани муҳокама қилиб бўлди. Француз делегациясининг Польша, Чехословакия, Венгрия ва Австриядаги немисларни Германияга кўчириш масаласи блан боғланган таклифлари қараб чиқилди. Польша, Чехословакия ва Венгриядаги немисларни Германияга кўчириш масаласи Потсдам битимида кўзда тутилганлиги ма'лум. Иттифоқ Контроль Кенгашининг шу битимга мувофиқ тузилган плани Австрияда озчиликни ташкил этган немисларни ҳам Германияга кўчиришни назарда тутади. Бу план шу вақтгача бажарилмай қолди. Германияга 1 миллионга яқин немисни кўчириш керак.

Француз делегацияси аҳолини кўчириш масаласи юзасидан манфаатдор давлатлар блан битим тузилган тақдирда Потсдам конференциясининг қарорларида кўзда тутилган кўчиришни тўхтатишни таклиф этди. Бундан ташқари, француз делегацияси бундан буён бошқа жойлардаги герман аҳолиси сра кўчирилмасин, деб таклиф қилди.

Мувофиқлаштирувчи комитетга шу таклифни киргизган **Э. Альфан** Министрлар Кенгашида Ж. Бидо келтирган далилларни такрорлади. Ж. Бидо, бошқа жойлардан кўчириб келтириш блан герман аҳолисининг сонини ошириш Германиянинг ҳарбий имкониятларини кучайтиради ва унинг қўшниларига жиддий хавф туғдиради, деган эди.

Генерал **Робертсон** (Буюк Британия) ва генерал **Клей** (Америка Қўшма Штатлари) француз делегациясининг таклифларини ўрганишда қатнашишга рози эканликларини ва бу таклифлар ўрганиб чиқилганидан кейин ўз фикрларини аниқ билдиражакларини айтдилар.

А. Я. Вишинский бу таклифга қарши чиқди. «Немисларнинг Германияга кўчирилишига халақит бериш керак эмас. Немис тилида гапирувчи кишилар бирор жойда яшаши керак-ку! Немисларнинг ўз ватанларига бориб жойлашишларига халақит бериш учун қандай мувофиқ асос бўлиши мумкин? Иттифоқ Контроль Кенгашининг немисларни Германияга кўчириш тўғрисидаги плани сиёсий жиҳатдан ҳам, ҳарбий хавфсизлик соҳасидаги махсус вазифалар нуқтаий назаридан ҳам мақсадга мувофиқ суратда тузилган».

А. Я. Вишинский француз вакилининг далилларига қарши э'тироз билдириб, ҳозирги вақтда кўп деганда 1 миллион кишини Германияга кўчириш тўғрисида гап бораётир, бу ҳол ҳозирги вақтда 66,5 миллион кишиси бўлган Германия аҳолисининг сонини жиддий суратда ўзгартираолмайди, деди.

Вишинский бундай деди:

— Германия аҳолисига 1—1,5 миллион немиснинг қўшилиши хавф туғдирмайди. Хусусан Германиянинг демократик асосда тараққий этиши муваффақиятли суратда боражагига умид боғлаганимиз учун ҳам бу ҳол хавф туғдирмайди. Германиянинг демократик асосдаги тараққиёти тажовузчилик урушининг такрорланмаслигига энг яхши гаровдир. Германия демократик тараққиёт йўлидан бормаганда эди, Германия аҳолисининг сонини сун'ий суратда ҳарқанча камайтирганимизда ҳам, ўч олиш ва шовинизм ғоялари фақат Германиянинг ўзидагина эмас, балки Германиядан узоқда, немислар ҳозир яшаётган ва кўчирилиши лозим бўлган жойларда янада кучлироқ заминга эга бўлур эди.

Мувофиқлаштирувчи комитетнинг а'золари ўз докладида, Америка ва Британия делегацияларининг масалани ўрганиб чиққандан кейин ўз йўлларини аниқлаш ҳуқуқини ўз ихтиёрларида сақлаб қолганликлари ва совет делегацияси бу таклифга қарши э'тироз билдирганлиги сабабли француз делегациясининг таклифлари тўғрисида бир фикрга келинмади, деб қайд қилишга қарор бердилар.

Шундан кейин француз делегациясининг қуйидаги таклифи қараб чиқилди: «Контроль Кенгаши кўчириб олиб кетилган ва ҳозирги вақтда Германияда бўлган кишиларнинг ўз ихтиёрлари блан ватанларига қайтишларини тезлатиш чораларини кўради. Бундай кишиларнинг Германия территориясида доимий туриб қолишларига рухсат берилмайди. Ўз ватанларига қайтарилиши мумкин бўлмаган кишиларнинг Германиядан ташқарига кўчиб жойлашишларига имкон берилади».

Генерал Робертсон, Британия делегацияси кўчириб олиб кетилган кишиларнинг Германияда доимий туриб қолишлари мақбул эмас деб топади, аммо делегация айрим ҳолларда уларнинг Германияда доимий туриб қолишлари мукаррар бир ҳол деб ўйлайди, деди. Генерал Клей, бу масалани ҳал этиш қочоқларга ёрдам берадиган ва Бирлашган миллатлар ташкилоти томонидан тузиладиган халқаро ташкилот ихтиёрига топширилсин, деб қаттиқ талаб этди.

А. Я. Вишинский француз делегациясининг таклифини қувватлади. Вишинский генерал Клейнинг таклифи ҳақида гапириб айтдики, кўчириб олиб кетилган кишиларни ўз юртларига қайтариш, шунингдек уларни Германия чегараларидан ташқарида жойлаштириш масалалари қочоқларга ёрдам берувчи халқаро ташкилот ҳуқуқига тааллуқли эмас. Бу ташкилотнинг Уставида унинг шундай масалалар блан шуғулланиши мумкин эканлиги ҳақида ҳеч гап йўқ.

Мувофиқлаштирувчи комитет делегацияларнинг француз делегацияси томонидан қўйилган таклифларнинг ана шу моддаси тўғрисида изҳор қилган фикрларини қайд этди.

Мувофиқлаштирувчи комитет мажлисининг охирида француз делегациясининг немис аҳолисининг сонини камайтириш мақсадида кишиларни Германиядан бошқа жойларга кўчириш ҳақидаги таклифни қараб чиқди. Француз делегацияси бу масала юзасидан 1947 йил 1 июльдан кечикмай Парижда конференция чақиришни таклиф этди. **А. Я. Вишинский** француз делегацияси таклифларининг 1-нчи ва 2-нчи моддалари муҳокама қилинган вақтда айтилган далилларга мувофиқ, бу таклифга қарши чиқди. Британия ва Америка делегациялари бу масалаларни ўрганиб чиқиш зарурлигини далил қилишиб, ўз фикрларини кейин айтадиган бўлдилар. Делегацияларнинг фикрларидаги ихтилофлар Мувофиқлаштирувчи комитетнинг докладида қайд этилади.

(ДАВОМИ ТЎРТИНЧИ БЕТДА

„РУС МАСАЛАСИ“

47 б. 30 март N=65

К. Симоновнинг янги пьесаси Горький номли театр саҳасида

К. Симоновнинг «Рус масаласи» номли янги пьесасида урушдан кейинги Америка тўғрисида, доллар ҳокимияти ҳақида, буржуа матбуотининг хулқи тўғрисида, тинчлик манфаатларини ҳар нарсадан азиз кўручи соф виждонли кишиларнинг ҳуррийатпарвар халқларга қарши янги уруш тайёрлаётган реакцияга қарши кураши ҳақида гапирилади.

Иккинчи жаҳон уруши тамом бўлди. СССРнинг обрўси бениҳоя ошди. Бутун дун'ё халқлари совет кишиларининг мамлакатимиз озодлиги ва мустақиллиги учун, маданиятни қутқазиб қолиш учун, фашист ёввойилар устидан ғалаба қозониш учун урушда кўрсатган қаҳрамонлигига юксак баҳо бердилар.

Демократия кучлари янада мустаҳкамланди. Бутун дун'ё тескаричилари, я'ни картель, трест, банк эгалари, катта саноатчилар ва молиячилар барча халқларнинг тинчлиги ҳамда осойишталиги учун кураш байроғини баланд кўтарган совет мамлакатининг обрўси тобора ошаётганлигидан норозилар. Улар ғаламуслик блан янги уруш очиш планини тузадилар, фашизмнинг очиқ ва ниқобли ёрдамчилари ўз ниятларини амалга ошириш учун СССРнинг обрўсини тўкишга уринадилар. Америкада йирик капиталистлар ихтиёрида бўлиб, миллион-миллион нусха чиқарилаётган юзларча газеталар кишиларнинг онгини заҳарлаб, Совет Иттифоқи тўғрисида ҳар хил бўлмағур хабарларни тўқийдилар.

Америкадаги газета бирлашмаларининг эгаси Макферсон ва унинг шериги Гульд янги пьесада асосий рольларни ўйнайди. Улар Совет Иттифоқи тўғрисида туҳматдан иборат китоб чиқармоқчи бўладилар. Китобнинг «Нима учун руслар уруш истайдилар» деган номи унинг қандай мақсадда ёзилажагини очиқ кўрсатади. Макферсон ва Гульд 1942 йилда мамлакатимизга келиб кетган журналист Смитга китоб ёзишни топширадилар. Смит аввалги йилларда совет кишилари тўғрисида, уларнинг душманга қарши қаҳрамонона кураши тўғрисида ҳаққоний мақолалар ёзиб ном чиқарган эди. Эндиликда унинг шу обрўсидан фойдаланиб, мамлакатимизга қарши китоб ёзиш учун Смитни яна СССРга юбормоқчи бўладилар.

Советларга қарши руҳда китоб ёзиб чиқариш учун бутун чоралар кўрилади. Смитга 30 минг доллар миқдорида катта қалам ҳақи ва'да қиладилар. Бу пулни олган киши Нью-Йорк атрофида катта боғ сотиб олиши ва доим роҳат умр кечириши мумкин. Аммо, Смит соф виждонли америкалиқ, У, СССРга жўнашга рози бўлмайди. Смит ҳали яқиндагина армия сафидан қайтиб келган эди. Смит севган Жесси ҳам армия сафидан қайтиб келган.

Жесси Смитга Макферсон ва Гульднинг таклифини қабул қилиб, уч ой муддат блан Россияга бориб китоб ёзиб келишни илтимос қилади. Шу хизматинг учун, — дейди Жесси 30 минг доллар ҳақ оласан, бу чакана пул эмас.

Жесси камбағал кишининг хотини бўлишни истамайди. Унинг руслар тўғрисида Смит ёзадиган асар блан иши йўқ. Капитализм жамиятининг бутун системаси Жесси кабиларни одамгарчиликдан чиқариб, уларнинг тақдирини долларга боғлаб қўйган.

Орадан уч ой ўтди. Смит Совет Иттифоқидан қайтиб келади. Унинг учун ҳашаматли уй тайёрлаб қўядилар, унинг ўз автомашинаси бор. Смитга ҳамма нарсани қарзга берадилар, Смит яқин орада ёзадиган китоби учун кўп қалам ҳақи олиб, бой бўлди, деб ўйлайди Жесси.

Аммо уруш майдонларида душманга қарши курашган соф виждонли Смит СССРга туҳмат қилишни истамайди. У совет мамлакатида кўрганлари тўғрисида ҳаққоний китоб ёзади. СССР, — дейди Смит, — урушни истамайди. Совет давлати барча халқлар тинчлиги ва осойишталигининг таянчидир.

Макферсон ва Гульд китобнинг ўз айтганларича ёзилишига шубҳа қилмайдилар. Гульд китоб олинмасданоқ ўз шеригига газеталарда шу китоб тўғрисида мақтаб мақола ёзишни таклиф этади. Нью-Йорк газеталарининг якшанба кунда чиқадиган сонларида Смитнинг СССР тўғрисидаги янги китоби ҳақида, «русларнинг тажовуз қилиш планлари тўғрисида» дабдабали хабар ва мақолалар пайдо бўлади.

Смитнинг сиридан фақат бир киши, унинг стенографисти Мег хабардор бўлади. Мег Смитга: «Америкадаги миллионларча кишилар сизнинг фикрингизни қувватлайди. Уларнинг газеталарда ёзишга ҳақлари йўқ. Аммо улар чин кўнгилларидан сизга ҳамроҳ бўладилар» дейди.

Китоб ёзилиб тамом бўлади. Макферсон китобнинг дастлабки тўрт бобини ўқиб жон талвасасига тушди. У Смитни ўз ҳузурига чақиради ва китобни ўн кун ичида тамоман бошқатдан ёзиб чиқишни талаб этади. Смит ўзига таҳдид қилган очлик ва қашшоқликдан қўрқмай, Макферсоннинг таклифини қабул қилмайди. Газета қироли Смитнинг уй-жойсиз, ишсиз қолажагини, хору-зор бўлажагини очиқ айтади.

Аммо бу таклифлар натижа бермайди. Смит дадил туриб курашади.

Смит блан Макферсон ва Гульд ўртасида ҳамда бошқа кишилар ўртасидаги мунозараларда бутун ҳокимият монополист капитал қўлида бўлган, ҳеч қандай матбуот эркинлиги бўлмаган, ёлғон ва иғвогарчилик авж олган мамлакатдаги аҳлоқ ва одоб нимадан иборат эканлиги яққол кўринади. Бундай мамлакатда саноат ва молия эгалари матбуотнинг ҳақиқий хўжайинларидир.

Смитнинг бошига кетма-кет кулфат тушади. Нашриётчи Кесслер китобни босиб чиқаришга унамайди. У Макферсоннинг таҳдидидан қўрқади. Сўллар газетасининг муҳаррири Вильямс Смитга хайрихоҳ бўлса ҳам, унинг китобидан парчалар босиб чиқаришга жур'ат этмайди.

Пьесада тескаричиларнинг бош кўтариб, демократия кучларини бўғиб ташлашга, Совет Иттифоқи ша'нига туҳмат қилишга интилганликлари очиқ кўрсатилади.

Пьесанинг сўнгги пардаси фожиали бўлса ҳам, жуда ибратлидир. Смитни уй-жойдан маҳрум этадилар, уй жиҳозларини ташиб олиб кетадилар, узоқ муддат блан қарзга берилган автомобильни тортиб оладилар. Жесси ҳам Смитдан чиқиб кетади. Аммо Смит енгилмайди. У ҳар қанча фожиали ҳаёт кечирса ҳам, Америкадаги миллион-миллион соф виждонли кишиларга ишонади. У Линкольн, Рузвельт Америкасида бошпана топишига умид қилади.

К. Симоновнинг «Рус масаласи» номли пьесасининг қисқача мазмуни шундан иборат.

«Рус масаласи» пьесасининг ғоявий жиҳатдан юксаклиги, ўткирлиги уни совет драматургиясининг кейинги вақтларда ёзилган энг яхши асарлари қаторига қўяди.

«Рус масаласи» пьесаси Горький номли рус драма театрида режиссёр А. Г. Ридальнинг бадиий раҳбарлигида саҳнага қўйилди. Постановкачининг хизмати шундаки, у пьесадаги ғояни тамошабинларга етказа олган. «Рус масаласи» пьесасидаги асосий мавзу', я'ни ҳозирги Америкадаги икки гуруҳнинг — реакция блан демократиянинг кураши тўғри тасвирланган.

Спектакльнинг кўп қатнашчилари тегишли образларни жуда яхши ярата билганлар. Артист А. И. Степанов журналист Гарри Смит ролини ижро этади. Биринчи пардаларда тамошабин Смитни доллар ҳокимияти олдида тараддудга тушиб қолган бир киши ҳолида кўради. Аммо, Смит виждонини долларга сотмайди. У газеталар хўжайини Макферсон блан яккамаякка олишади. Артист Степанов Американинг соф виждонли журналистига хос хусусиятларни акс эттира билди. Степанов Смитнинг улуғворлигини, ички кечирмаларини яққол ифода қилиб, тамошабинларда кучли та'сир қолдирди. Степанов ўз ролини янада мукаммаллаштирса, кучли саҳна артисти бўлиб етишажагига шубҳа йўқ.

Артист В. К. Козлов газеталар хўжайини Макферсон ролини анча тузук ижро этди. Тамошабинлар кўз олдида ўзининг қора мақсадларига эришиш учун ҳарқандай разил ишларни қилишга тайёр турган бадбуруш бир сиймо пайдо бўлади. Макферсон шуҳратпараст, иғвогар, ма'навий жиҳатдан тамомила бузук киши. Артист авторнинг асаридаги образни тўла беришга ҳаракат қилади. Козлов кўп ўринларда бунга муваффақ бўлади. Аммо, у ўз ролининг характерини охиригача очиб ташламайди. Газеталар қироли Макферсонга хос ярамас хулқларни ба'зан тўла тасвирлай олмай қолади.

Артист Н. Д. Никомаров Морфи ролини ўйнайди. Морфи ҳарқандай бухтонни ёзишга тайёр турган сотқин журналистдир. У алдамчиликни ўзига касб қилаолади. У ба'зан ўз тақдирига бефарқ қарайди, ба'зан эса, ўзининг разолатга тушиб қолганини сезиб ўкинади. Никомаров Морфининг ролини моҳирлик блан ижро этди.

Артист Н. А. Слободской Макферсоннинг шериги Гульд ролида чиқади. Слободскойнинг ижросида Гульд йиртқич, хавфли бир душман сифатида гавдаланади.

Жессининг роли тўғри кўрсатилган эмас. Симоновнинг пьесасида Жесси ўз роҳати ва ҳузури учун Макферсон ва Гульд блан алоқа боғлашга қарши турмайди. Жесси пул деб Смитни ташлаб кетади. Бунда капитализм жамиятининг бутун разил томонлари тасвирланади. Аммо, спектакльда биз Жессини урушдан чарчаб, тинч оилавий ҳаёт эгаси бўлишни истаган киши сифатида кўрамиз.

Артист Л. П. Деримарко (стенографист Мег), ЎзССРда хизмат кўрсатган артист А. М. Шестаков (нашриётчи Кесслер) ва артист Н. П. Воробьев (мухбир Харди) ўз рольларини яхши ижро этганликларини айтиб ўтиш керак. Артистларнинг ҳарбири тасвир этилмоқчи бўлган кишиларнинг сиймоларини, хулқ ва одобларини яхши кўрсата билган. Артист А. С. Мальковский Престон ролини ва артист М. П. Зверев Вильямс ролини кўнгилдагидек ижро этмади.

Горький номли театр спектакльнинг сиёсий ва бадиий жиҳатдан ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини яхши билиб, ҳарбир рольни янада мукаммал ижро этиш устида зўр бериб ишламоқда. Горький номли театрнинг «Рус масаласи» пьесасини саҳнага қўйиши унинг катта ютуғидир.

Ю. АСҚАРОВ.

Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашида

МУВОФИҚЛАШТИРУЧИ КОМИТЕТДА

(БОШИ УЧИНЧИ БЕТДА)

Генерал **Робертсон**, Ташқи Ишлар Министрлари Кенгаши умуман аҳолини Германияга кўчириб жойлаштириш тўғрисидаги масалани ва қочоқларни ҳамда шу вақтгача Германияга кўчирилган немисларни тақсимлаш тўғрисидаги масалани ўрганиб чиқсин, деган таклифни киргизди. Вишинский бу таклифга қарши чиқди. Бошқа делегациялар ўз фикрларини кейинчалик айтадиган бўлдилар.

Генерал **Клей** кўчириб олиб кетилган кишиларни қайтариш ва бошқа жойларга сургун қилинган кишиларни қайтадан тақсимлашга доир масалалар Ташқи Ишлар Министрлар Кенгашида батафсил муҳокама қилинмасин, бу масалалар қочоқларга ёрдам берувчи Халқаро ташкилотнинг муҳокамасига топширилсин, деб таклиф киргизди. Генерал Робертсон «Британия делегацияси бу таклиф ҳақидаги фикрини кейинчалик айтади» деди. **А. Я. Вишинский** Клейнинг таклифига қарши чиқди ва бу масалани Ташқи Ишлар Министрлари Кенгаши кўрадиган масалалар қаторига киритмаслик учун ҳечқандай асос йўқ деди.

— Бундай масалалар, — деди у, — Иттифоқ Контроль Кенгаши томонидан муҳокама қилинади. Контроль Кенгаши Министрлар Кенгашининг раҳбарлиги остида ишлайди. Шу сабабдан Министрлар Кенгашининг ўзи Контроль Кенгашига сазур йўл-йўриқлар кўрсатиши керак. Қочоқлар масаласи блан шуғулланучи халқаро ташкилотга келганда шуни айтиш керак, аҳолини бир жойдан иккинчи жойга тарқатиб юбориш ва кўчириш масалалари ана шу халқаро ташкилотнинг ҳуқуқига тааллуқли эмас; бу ташкилот қочоқларга ёрдам бериш масалалари бланғина шуғулланади.

*

Мувофиқлаштиручи комитет 27 мартда бўлган кечқурунги мажлисида Германиядаги Иттифоқ Контроль Кенгашининг ҳисобот докладини муҳокама қилиш муносабати блан Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашига киритилган таклифларни муҳокама қилишни давом эттирди. Иқтисодий принциплар, репарациялар, герман саноатининг ҳажми ва Германиянинг муваққат сиёсий тузумига доир таклифлар кўриб чиқилди.

А. Я. Вишинский Мувофиқлаштиручи комитетнинг докладига совет делегацияси иқтисодий принциплар репарациялар масаласи блан маҳкам боғланган деб қарайди, совет делегацияси репарациялар масаласига айниқса катта аҳамият беради деган сўзларни ёзишни таклиф этди. Совет делегацияси турли делегацияларнинг айрим таклифларини ўрганиб, бу таклифларда ўзаро келишиб бир қарорга келиш мумкин бўлган фикрлар бор деб ҳисоблайди. Лекин шу блан бирга совет делегацияси ўзи алоҳида э'тибор берган репарациялар масаласида бошқа делегациялар ҳам совет делегациясининг фикрини э'тиборга оладилар деб ишонади.

З. Альфан ҳам ўз сўзида докладга Франция делегацияси иқтисодий принциплар, репарациялар масаласи ва герман саноатининг ҳажми тўғрисидаги масала ўзаро маҳкам боғланган ва шу сабабдан бу масалаларни алоҳида-алоҳида кўриш мумкин эмас деб ҳисоблайди деган сўзларни ёзишни таклиф этди. Франция ҳукумати Германиядан Франция талаб қилган миқдорда кўмир чиқариш масаласини ҳал қилмай туриб бу масалаларни ҳал этишга рози бўлаолмайди.

Бу икки таклиф Мувофиқлаштиручи комитетнинг докладига киритилди. Сўнгра, Мувофиқлаштиручи комитет Германиянинг иқтисодий бирлиги, Рур ўлкаси устидан назорат ўрнатиш, саноат уюшмаларини майдалаш, немис саноатининг ҳажми, репарациялар, Германиянинг муваққат сиёсий тузуми ва бошқа бирқанча масалаларга доир таклифларни кўриб чиқди. Делегациялар ўз фикрларини баён қилиб, бир фикрга келинган таклифларни аниқладилар ва ихтилофли таклифларни кўрсатиб ўтдилар. (ТАСС).

Хавфсизлик Кенгашида

НЬЮ-ЙОРК, 26 март (ТАСС). Хавфсизлик Кенгаши кечаги мажлисида Корфу кўрфазида юз берган воқиа муносабати блан Англиянинг Албания устидан берган шикоятини муҳокама қилиб бўлди.

Биринчи бўлиб Франция вакили Пароди сўзга чиқди. Пароди Америка Қўшма Штатлари вакили киргизган тузатишни қувватлади. Англия делегацияси таклиф этган резолюцияда бу воқиа учун Албания ҳукумати бевосита жавобгар деб айбланади. Тузатишда эса бунинг ўрнига, миналар Албания ҳукуматининг рухсати блан қўйилган деб ёзиш талаб қилинади. Пароди Америка вакили киргизган бу тузатишни озгина ўзгартиришни таклиф этди. Шундан кейин Англия вакили Кадоган Америка вакилининг тузатишига ва Франция таклифига қўшилди.

Сўнгра Албания вакили Капо сўзга чиқди. Капо Кенгашни Англиянинг асоссиз айб қўйишини ва тузатишни рад этишга чақирди. Капо айтдики, Кенгаш ва кичик комитет бу айбни тасдиқлайдиган фактларни топмадилар, чунки бундай фактлар йўқ. Капо айтдики, тахминий мўлжаллар асосида чиқарилган қарор адолатли бўлаолмайди ва Кенгашнинг ша'нига ярашмайди. Капо айтдики, инглизларнинг бу масалада нотўғри йўл тутганлиги Кадоганнинг портлаш юз берган район яқинида немислар томонидан қўйилган миналар борлигини инкор қилишида, шунингдек инглизлар мина қўйилган жойларни тозалаш ишларини назорат қилиб туручи марказий комиссиянинг қарорига биноан бу кўрфазни кейинчалик минадан тозаладилар деб да'во қилишда аниқ кўринди.

Сўнгра Капо айтдики, инглиз ҳарбий кемалари Карфу кўрфазида 12 ноябрьда кун бўйи саф-саф бўлиб қатнаб юрдилар ва 13 ноябрьдагина ўз жойларига қайтиб кетдилар, бу кемалар орасида кўрфазни минадан тозалаш учун зарур бўлмаган кемалар ҳам бор эди. Кейинчалик, деди Капо, инглизлар 13 ноябрьда кўрфазда мина топганликларини э'лон қилдилар. Албанияга кўрфазни минадан тозалашда қатнашиш учун рухсат берилмади. Шу сабабдан агар 13 ноябрьда миналар топилган экан, Албания бу миналарни 12 ноябрьда инглизлар қўйган деб ўйлашга ҳақлидир.

Польша вакили Ланге айтдики, айбни исбот қиладиган далиллар бўлмаганлиги сабабли, Англия вакили киргизган резолюция ва унга тақдим этилган тузатиш мақбул эмас. Ланге резолюция тақдим этди. Бу резолюцияда жанжалда қатнашучи мамлакатларга масалани Уставнинг 33-нчи моддасида кўрсатилган йўллар блан ҳал этиш таклиф этилади. Бу моддада низо'ни бартараф қилиш учун музокара олиб бориш, воситачилик ва бошқа шу каби усуллар кўзда тутилади.

Хитой вакили Го Тай-ци Франция вакили Пародининг баёнотига ўхшаш баёнотни билдирди.

Сурия вакили Эль-Хури, Англиянинг ҳеч қандай далиллар блан исбот қилинмаган резолюциясини қувватлаш мумкин эмас, деди. Эль-Хури айтдики, агар Англия бундан илгари жанжални Уставнинг 33-нчи моддасига мувофиқ икки мамлакат ўртасида келишиб бартараф қилишга интилса, у бу масала юзасидан тегишли қарор чиқаришни енгиллаштирган бўлур эди.

СССР вакили Громико айтдики, тузатилган резолюция аввалги резолюциядан ҳам ёмонроқдир, чунки аввалги резолюцияда Англия Албанияни айблаган бўлса, ҳозирги лойиҳада фақат Албаниягина эмас, балки нома'лум учинчи бир мамлакат ҳам айбланади.

Шундан кейин, тузатилган инглиз резолюцияси овозга қўйилди ва рад этилди, чунки кенгашдаги доимий а'золар бу резолюцияни ёқлаб бир оғиздан овоз бермади.

Сўнгра Кадоган мажлис ёпилсин деб таклиф этди. Кадоган, мен келгуси мажлисда Кенгаш Польша вакили резолюциясини муҳокама қилган вақтда баёнот беришни истар эдим, деди. Ланге бунга жавобан, мен Польша резолюциясини қайтиб оламан, чунки ҳозир бу резолюция учун эҳтиёж қолмади, деб э'лон қилади.

Раис Аранья ҳам мажлисни ёпишни таклиф этгандан кейин, Громико қисқача баёнот бериб, Греция чегарасидаги аҳволни текшириш учун юборилган Хавфсизлик Кенгаши комиссиясининг иш тажрибаси Греция ҳукумати бу комиссиянинг хавф-хатарсиз ишлашини та'минламаганлигини кўрсатди, деди. Громико айтдики, грек ма'мурлари яқинда комиссия ҳузуридаги совет маслаҳатчиси Грауэрга, биз Грауэрнинг ва партизанлар генерали блан учрашгандан кейин Марказий Грецияга қайтиб келган группадаги бошқа а'золарнинг хавфсизлигини та'мин қилаолмаймиз, деб билдирганлар. Аммо, Грауэр масалани Грециядаги совет элчисига билдириб, элчи Греция бош министрига мурожаат қилгандан кейин, Греция ҳукумати тегишли чора кўрган. Громиконинг айтишича, бу ҳол грек ма'мурларининг бундан аввалги баёноти ҳақиқатта тўғри келмаганлигини кўрсатади. Грек ма'мурлари, биз комиссия а'золарининг хавф-хатарсиз ишлашини та'мин қилаолмаймиз, дейдилар. Греция ҳукумати Хавфсизлик Кенгашининг қароридаги талабларга итоат қилиш ўрнига, Хавфсизлик Кенгашининг қарорларига қарши кечирилмаслик ҳаракатда бўлаётир. Громико, мен бундай ҳолларнинг олдини олиш учун тегишли чора кўриш мақсадида буни Бирлашган миллатлар ташкилотининг бош секретарига, шунингдек Хавфсизлик Кенгашига хабар қилдим, деди.

Шундан кейин, Хавфсизлик Кенгашида раислик қилучи Аранья Громико ўртага қўйган масала ҳақида мажлис ўтказилади, деди ва бу мажлисни 28 мартда чақиришни таклиф этди.

Сурия вакили Эль-Хури, Карфу кўрфазида юз берган воқиа ҳақидаги масала қандай ҳал бўлди, деб сўради. Раис масала рўзномада қолади деб жавоб қайтарди ва ҳозир мажлис Англия вакилининг илтимосига биноан ёпилади деди. Громико айтдики, Англия вакилининг илтимоси масаланинг рўзномада қолиши учун етарли асос бўлаолмайди, деди ва бундан аввал Хавфсизлик Кенгаши аниқ бир қарорга келаолмаган ҳолларда масала рўзномадан олинганлигини эслатиб ўтди ҳамда айни ҳолда ҳам шу тартибга амал қилиш керак деди.

Хавфсизлик Кенгашининг комиссияси Булғорияда ўз ишини бошлади

СОФИЯ, 26 март (ТАСС). Грециянинг шимолий чегараларидаги аҳволни текшириш учун Хавфсизлик Кенгашидан келган комиссия бугун Софияда ўз ишини бошлади. Эрталаб комиссиянинг ёпиқ мажлиси бўлди. Мажлисда комиссия Булғорияда бўлган вақтда унинг ишини қай тарзда уюштириш керак деган масала муҳокама қилинди. Булғория ҳукумати комиссияга ўз ишини вақтида тамомлаш имкониятини бериш мақсадида, гувоҳлар сонини камайтиришга тайёр эканлигини комиссияга билдирди.

Комиссиянинг кундузги ва кечқурунги очиқ мажлисларида гувоҳлардан Димитр Икономов ва Борис Сфбаковларнинг сўзи тингланди. Улар Америка ёки Африкага кўчиб кетиш мақсадида ўтган йил июль ойида Булғория—Греция чегарасидан ўтганлар. Лекин грек ма'мурлари уларни ушлаганлар. Грек ма'мурлари уларни қўрқитиб ва қийнаб, ёзилмаган оқ қоғозга қўл қўйишга мажбур этганлар. Кейинчалик грек ма'мурлари бу қоғозларга Икономов ва Сербаковларнинг «гувоҳлик бериб айтган сўзларини» ўз билганларича ёзганлар. Шундай қилиб, гувоҳларнинг Булғория территориясида гўё грек партизанларини қўллаганликлари ҳақидаги қалбаки ҳужжат тўқилган. Грек ма'мурлари Булғория қўшинларининг сони, йўл қурилиши ва бошқа шу каби сиёсий ҳамда иқтисодий масалалар ҳақида ҳам гувоҳлардан шундай қалбаки ма'лумот тўплаганлар. Гувоҳларнинг айтишича, грек ма'мурлари бу кишиларни маҳфий суратда ишлаш, Булғориядан оппозиция гуруҳининг бошлиғи Николай Петков блан алоқа қилиш, Булғориядаги Ватан фронти ҳукуматига қарши кураш мақсадида террорчи гуруҳлар уюштириш учун яна Булғорияга қайтариб юборганлар. Грек ма'мурлари Икономов ва Сербаковларни, греклар «1—2 ойдан кейин Булғорияда бўладилар», агар топшириқни бажармасангиз шу вақтда сиздан қаттиқ ўч оламиз, деб қўрқитганлар.

Сўнгра комиссия Булғория территориясига ўтган грек солдати гувоҳ Трендафилис Стефаносдан сўроқ қила бошлади.

СОФИЯ, 26 март (ТАСС). Греция блан Булғория чегарасидаги аҳволни ўрганиш учун кеча Хавфсизлик Кенгаши комиссиясининг а'золаридан бир гуруҳи Свиленград уездидаги Любимец қишлоғига келди. Биринчи гувоҳ капитан Иван Боев айтдики, мен 10 ва 11-нчи постлардан иборат чегара участкасининг бошлиғиман. Ўтган йили 13 ноябрьда бу постларга Греция томонидан ҳужум қилинди. Ҳужум вақтида булғор солдати Георгий Калеев ўлдирилди. Отишма бир ярим соат давом этди.

Сўроқ натижасида грекларнинг бу чегара постларига олдиндан тайёрланган план блан ҳужум қилганлиги аниқланди. Греция томонида иккита ракета отилгандан кейин ҳужум бошланган. Капитан Боев кичик комиссия а'золарининг саволига жавоб бериб айтдики, мен бу ҳужумнинг сабабларини аниқлаш мақсадида 16 ноябрьда грек капитани Порфирис блан учрашдим. Бу учрашув вақтида Греция тупроғида, чегарадан 15 метр нарида инглиз милтиғи ўқининг бирнеча гильзаси топилди. Капитан Боев ўз сўзининг охирида булғор чегара постларига қилинган бу ҳужумда 30—40 грек солдати қатнашганлигини айтди.

Иккинчи гувоҳ—булғор чегара соқчиси Владимир Кристев айтдики, мен ўша ҳужум вақтида чегара постида эдим. Мен Греция территориясидан инглиз кийими кийган учта грек солдати келаётганлигини ҳаммадан олдин кўрдим. Гувоҳ топилган гильзаларнинг инглиз гильзаси эканлигини, шунингдек отишма вақтида булғор чегара соқчиси Георгий Калеев ўлдирилганлигини та'кидлади.

Гувоҳ чўпон Илчо Велчев бундай деди: ўтган йили 25 февральда, Булғория тупроғида Греция чегарасидан 500 метр берида қўй боқиб юрганимда гражданин кийимидаги икки киши ва бир грек солдати қўл-оёғимни боғлаб, тинтдилар ва мени зўрлик блан Греция территориясига олиб кетдилар.

Сўнгра кичик комиссия партизанлар гўё Минарица қишлоғи районида Булғория тупроғидан Грецияга ўтмоқдалар деб Греция томонидан қўйилган айбларни текширишга киришди. Булғория армиясининг ефрейтори гувоҳ Иордан Иорданов ҳеч қачон бундай нарсани кўрмаганлигини айтди. Бу масала юзасидан сўроқ қилинган бошқа гувоҳлардан Зафир Луканов, Димитр Димитров, Христо Ралев ва Димитр Матеевлар ҳам грек партизанларининг Булғория территориясидан Грецияга ўтаётганлиги ҳақида грекларнинг да'волари асоссиз эканлигини айтдилар.

Сенаторлардан Пеппер ва Тэйлорнинг резолюцияси

ВАШИНГТОН, 25 март (ТАСС). Демократ сенаторлардан Пеппер (Флорида штатидан) ва Тэйлор (Айдахо штатидан) сенатга биргаликда резолюция тақдим этажакларини мухбирларга айтдилар. Бу резолюция Бирлашган миллатларни яқин ва Ўрта Шарқдаги вилоятга доир масалаларни ҳал этишни ўз зиммасига олишга да'ват этади. Пеппер ва Тэйлор биргаликда баёнот э'лон қилдилар. Улар бу баёнотда Трумэннинг Греция ва Туркияга нисбатан илгари сурган программасини қаттиқ қоралайдилар.

Резолюцияда Туркияга эмас, балки Грецияга ёрдам бериш кўзда тутилади. Резолюция Бирлашган миллатлар ёрдам беришни ўз қўлларига олсинлар деб талаб этади, ҳарбий ускуналар ва ҳарбий ёрдам бермасликни талаб қилади. Резолюцияда Бош Ассамблея яқин ва Ўрта Шарқ масалаларини кўриб чиқиши лозим дейилади.

Резолюция Греция ҳукумати олинадиган моллар ирқий, диний ёки сиёсий жиҳатдан ҳеч ким камситилмай тақсим этилиши тўғрисида ва'да берсин деб талаб қилади.

Пеппер ва Тэйлор резолюцияга илова қилинган баёнотда, Трумэн илгари сурган программа «Болқон мамлакатларида, Туркияда ва Ўрта Шарқда ҳокимият учун кураш»ни давом эттиришни кўзда тутади, деб кўрсатадилар. Резолюцияда айтилишича, американлилар қаҳрамон грекларга ёрдам беришга тайёрдирлар, аммо Грецияга ёрдам бериш учун Бирлашган миллатлар ташкилотини тугатишга ҳечқандай асос йўқ. Баёнотда ЮНРРА-ни тугатиш соҳасида ва Бирлашган миллатлар ташкилоти доирасида халқаро ёрдам фонди уюштиришга халақит бериш соҳасида Америка Қўшма Штатларининг қилган ишлари кўрсатилади. Пеппер ва Тэйлор коммунизм Грецияга ва Туркияга таҳдид қилаётир деган да'волар ҳақида гапириб, қуйидагиларни та'кидлайдилар: Греция ва Туркия ҳукуматлари «ўз мамлакатларидаги халқларнинг кўп қисми томонидан» жиддий қаршиликка дуч келмоқдалар, бу мамлакатларда яшовчи халқларнинг кўп қисми «бизларни шафқатсизлик блан демократик ҳуқуқлардан маҳрум этаётирлар» демоқдалар. Грециянинг обрўси тушиб кетган ва фашистларнинг фикрларига амал қилаётган қироли Георг аҳоли ўртасидаги республикачи унсурларни та'қиб этмоқда, Американинг берадиган пулларидан ортиқча ҳарбий моллар каби Георг душманларини йўқ қилиш учун фойдаланадилар. Георгнинг душманлари кўпчиликни ташкил этса керак.

Сўнгра, баёнотда Туркия икки жаҳон уруши вақтида Германияга ёрдам берди деб таъкидланади ва бундай дейилади: Туркия ва Греция армиялари учун мўлжаллангач 300 миллион доллар «обрўси тушиб кетган империализм манфаатлари йўлида жанг қилиш учун ёки бутун дун'ёда зўрлик қилишдан иборат сиёсатни амалга оширучиларга хизмат қилиш учун мўлжалланган ажнабий армияларни боқишга сарф қилинади. Ажнабий солдатлар биз блан биргаликда жанг қилишларини назарда тутиб, уларни ёллаб олаётганимиз йўқми?»

Сўнгра, баёнотда қуйидагилар айтилади: Трумэннинг таклифи асосан, Ўрта Шарқда Америка ва Англиянинг нефть олиш тўғрисидаги манфаатларини ва Ўрта денгизда Англия учун жуда муҳим бўлган йўлни ҳимоя қилишга уринишдан иборатдир. Инглизлар,— деди Пеппер ва Тэйлор,—неча асрлар мобайнида русларнинг Дарданелл орқали Ўрта денгизнинг шарқий қисмига ва Ўрта Шарққа ўтишларига халақит бериш учун уриниб келдилар. Ҳозирги вақтда Англия молиявий жиҳатдан заиф бўлганлиги сабабли Америка Қўшма Штатлари бу вазифани ўз зиммасига олмоқда.

Баёнотда айтилишича, Трумэннинг программаси инглизларнинг кўпдан буён давом этиб келаётган сиёсатига эргашиш блангина қолмай, балки стратегия жиҳатидан муҳим районларнинг коммунизм томонига ўтишга халақит беришни ўз олдига мақсад қилиб қўяди. Бу янги сиёсат Америка Қўшма Штатлари учун жуда қимматга тушади. Бу сиёсат Бирлашган миллатларни ҳалок қилади ва Америка Қўшма Штатлари блан Совет Иттифоқи ўртасида низо' туғдиради. Бу низо' инсоният бошига кулфат солади.

Баёнотнинг охирида бундай дейилади: Бирлашган миллатлар умумий тинчлик манфаатларини ва Бирлашган миллатларнинг истиқболини назарда тутиб, ҳозирги вақтда юз берган вазият тўғрисида қат'ий бир қарорга келишлари керак.

Гоминдан қўшинлари Яньаньни ишғол қилдилар

НАНКИН, 20 март (ТАСС). (Кечикиб олинди). Гоминдан қўшинлари 19 мартда Яньань шаҳрини ишғол қилдилар. Бу шаҳар Хитойдаги демократик кучлар назорат қилиб турган Шэньси—Ганьсу—Нинся вилоятларидан иборат «алоҳида район»нинг ма'мурий маркази эди. Японияга қарши саккиз йил давом этган уруш вақтида Гоминдан қўмондонлиги бу районни жуда яхши қуролланган ва японларга қарши урушда қатнашмаган энг сара дивизиялари блан доим қуршаб турди. Бу қўшинларнинг умумий сони 300—400 минг, гоҳ вақтларда эса 500 минг ҳисобланар эди. Японияга қарши уруш тамом бўлгандан кейин ҳам у районни қуршаб турган аскарлар олиб кетилмади.

Март ойининг боши, Хитой коммунистлар партиясининг расмий вакиллари Нанкин, Шанхай ва Чунциндан сургун қилиниши блан бирга Гоминдан қўшинлари мазкур «алоҳида район»га ҳужум бошладилар. Бу ҳужум учун асосий жойларга Гоминдан дивизияларининг камида 5 та танланган дивизияси тўпланган эди. Ҳужумга Хитойдаги Америка ҳарбий ма'мурларидан олинган катта авиация кучлари мадад бериб турди.

Кўпчиликнинг фикрича, Яньаньнинг олиниши Хитойдаги аҳволни ўзгартирмаса керак. Ҳатто Гоминдан матбуоти ҳам бу ҳақда огоҳлантирди. Чан Кай-шининг Бейпиндаги қароргоҳида чиқариладиган «Цэньшижибао» газетаси Яньаньнинг олинганлиги ҳақида «ерларни уриниб олиш осону, аммо халқнинг ишончига сазовор бўлиш қийин» деб ёзади. «Бейпинжибао» газетаси «ҳукумат қўшинларининг Яньаньни ишғол қилиши уруш масаласини ҳал қилаолмайди» деб ёзади.

УЗОҚ ШАРҚ КОМИССИЯСИДА

ВАШИНГТОН, 27 март (ТАСС). Узоқ Шарқ комиссияси Япониянинг 1946 йил 3 ноябрьда япон парламенти томонидан қабул қилинган янги конституциясини қайтадан кўриб чиқиш шартлари тўғрисида сиёсий қарор қабул қилди. Конституция 1947 йил 3 майдан бошлаб кучга кириши керак.

Узоқ Шарқ комиссиясининг қарорида бундай дейилади:

«Янги Конституция кучга кирганидан кейин, япон халқининг бу конституцияни амалга ошириш тажрибаси асосида уни қайтадан кўриб чиқишига имконият бериш учун ва Узоқ Шарқ комиссиясининг конституция Потсдам декларацияси шартларига ва амал қилиниши лозим бўлган бошқа ҳужжатлардаги шартларга мувофиқ бўлишига ишонч олиши учун комиссия шундай сиёсий қарор қабул қиладики, конституция кучга кирганидан камида бир йилдан кейин ва икки йилдан кейинга қолдирилмай янги конституция масаласи парламент томонидан қараб чиқилиши керак. Узоқ Шарқ комиссияси ҳам ана шу давр ичида конституция низомларининг амалга оширилишига халақит бермай, бу конституцияни истаган вақтида қараб чиқиши лозим. Узоқ Шарқ комиссияси Япониянинг конституцияси япон халқининг эркинлик блан изҳор қилган тилагига мувофиқ ёки мувофиқ эмаслиги тўғрисидаги масалани қараб чиққан вақтида японларнинг конституция тўғрисидаги фикрларини аниқлаш учун уни умумий овозга қўйиш ёки бошқа бирон чорани амалга оширишни талаб эта олади».

ДЕҲЛИДА ОСИЁ МАМЛАКАТЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ДЕҲЛИ, 27 март (ТАСС). Осиё мамлакатлари вакиллари конференциясининг 24 мартда бўлган иккинчи ялпи мажлисида бир қанча делегацияларнинг раҳбарлари нутқ сўзладилар. Биринчи бўлиб Грузия вакили сўзга чиқди.

Индонезия вакили, бу конференция — мустақил Индонезия мамлакатининг делегацияси қатнашаётган биринчи халқаро конференциядир, деди.

Конференция қатнашчилари Қозоғистон вакилининг сўзини зўр э'тибор блан тингладилар. Қозоғистон вакили, менинг ватаним ёппасига саводхон республика бўлиб қолди, деганида залда ўтирганлар бунга жавобан, қаттиқ қарсак чалдилар.

Ўзбекистон вакили Ўзбекистон Совет Республикасида халқ фаровонлиги ошганлиги ва маданият юксалганлиги тўғрисида гапирди.

Тожикистон делегациясининг раҳбари Осиёдаги совет республикаларида хотин-қизларнинг аҳволига анчагина тўхталиб ўтди.

Вьетнама вакили Вьетнама халқининг курашида ма'навий ёрдам берганликлари учун Осиё халқларига ташаккур билдирди.

Мажлисда Эрон, Туркия, Ҳиндистон вакиллари, Араб мамлакатлари иттифоқининг кузатучиси ва бошқа кишилар сўзга чиқдилар.

Шундан кейин Неру охирги сўзга чиқди.

ГЕНЕРАЛ СВЕРЧЕВСКИЙ ЎЛДИРИЛДИ

ВАРШАВА, 28 март (ТАСС). Польша республикасининг мудофаа министрлиги генерал-полковник Карл Сверчевскийнинг ҳалок бўлганлиги ҳақида расмий ахборот э'лон қилди.

Хабарда айтилишича, 1947 йил 28 мартда Санок шаҳри ёнида украин фашистлари миллий мудофаа министрининг ўринбосари, Нисса Лужицка ёнида бўлган жангларнинг қаҳрамони генерал-полковник Карл Сверчевскийни хиёнаткорона суратда ўлдирганлар.

Мас'ул муҳаррир:
С. РАЖАБОВ.

ТЕАТРЛАРДА

ҲАМЗА ТЕАТРИДА—30 мартда **Муҳаббат**, 1 апрельда **Денгиздагилар шарафига**.

УЗОПЕРА ТЕАТРИДА — 1 апрельда **Гулайдом**.

МУҚИМИЙ ТЕАТРИДА — 30 мартда **Қизил гул**.

ЎЗБЕК МУЗИКА ТЕАТРИДА (Беш'ёғоч)—30 мартда **Муҳаббат гули**; 1 апрельда **концерт**.

ЁШ ТАМОШАБИНЛАР ТЕАТРИДА—30 март кундуз соат 4 да **Полк ўғли**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА—**А. Сокол раҳбарлигидаги янги келган цирк коллективининг гастрольлари ва французча курашлар. Арбитр — П. Бредихин.** Программа 3 бўлимдан иборат. Тамоша кеч соат 9 да бошланади.

31 мартгача ҳар куни **мактаб болаларининг каникули муносабати блан кундузги тамошалар** қўйилади. Тамошалар 30 март кундуз соат 1, 4 да ва 31 март кундуз соат 1 да бошланади.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ҚИЗИЛ ОКТЯБРЬ» — **Сирли орол**; СОБИР РАҲИМОВ НОМЛИ КИНОТЕАТР — **Тоҳир ва Зуҳра**; «ТЎҚҚИЗИНЧИ МАЙ» — **Ун учлар**; «ПОБЕДА» (Шивли бозор) — **Тракторчилар**, 31 мартдан **Шўх йигитлар**; «ИСКРА» — **янги бадиий фильм Глинка**; «ЎЗБЕКИСТОН» — **Ҳужум маркази**; «НОВОСТИ ДНЯ» — **Полк ўғли**; «ВЕСНА» — **Виборг томони**; АЛОҚА ХОДИМЛАРИ КЛУБИ — **Лўлиларнинг сўнгги чайласи**.

«Главснаблес»нинг
ЧИРЧИҚ ЁҒОЧ КОМБИНАТИ
ДУРАДГОРЛИК ИШЛАРИГА
буюртмачилар материалидан
БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.
Адрес: Чирчиқ-Горний станцияси, Посра Ялангоч кўчаси, Ёғоч комбинати.

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ ТРЕСТИ
ТРОЛЛЕЙБУС
ҲАЙДОВЧИЛАРИ
ВА КОНДУКТОРЛАРИ КУРИГА
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

Троллейбус ҳайдовчиларининг ўқиш муддати 4 ой.

Троллейбус ҳайдовчилари курсига камида 5 синф ҳажмида ма'лумоти бўлган эркак ва хотин-қизлар 18 ёшдан тортиб қабул қилинади.

Курсантлар стипендия блан, ёлғизлар эса ётоқ блан та'минланади.

Троллейбус кондукторлари ва ҳайдовчилари форма кийим блан та'мин қилинади.

Полторацкий кўчаси, 12-нчи уйда оштрамнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

ТОШПРОМТОРГ
ҳаммага
КЕРОСИН ВА БЕНЗИН СОТАДИ.
Керосин Тошпромторгнинг қуйидаги жойлардаги магазинларида сотилади:
Алайский, Госпитальний, Первомайский, Беш'ёғоч бозорларида,
Вилоят кўчасида (8-нчи трамвай йўли ёнида),
Шайхантаҳурда (Максим Горький кўчасида),
Тахтапулда (10-нчи трамвай айланмаси ёнида), Чақарда,
Паркент кўчасида
ва Тўқимачилик комбинати ёнида.
Бензин Пушкин ва Тарас Шевченко кўчаларидаги автоколонкаларда сотилади.
Керосин ҳарбир кишига 2 литрдан, бензин эса 30 литрдан берилади.

Драма театрлари ва ёш тамошабинлар театрларига энг яхши драма асари ёзиш учун бўлган Бутун Иттифоқ конкурсининг Ўзбекистон ССР бўйича биринчи кўриги.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети
ҳузуридаги
САН'АТ ИШЛАРИ БОШҚАРМАСИ
ВА ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ ЕЗУЧИЛАР СОЮЗИ
барча авторларга билдирадиларки,
энг яхши драма асари ёзиш учун э'лон қилинган конкурс
Драма театрлари ва ёш тамошабинлар театрларига
ЭНГ ЯХШИ ДРАМА АСАРИ ЁЗИШ УЧУН БЎЛГАН БУТУН ИТТИФОҚ КОНКУРСИНИНГ БИРИНЧИ КЎРИГИ СИФАТИДА ЎТКАЗИЛАДИ.

Энг яхши драма асарлари учун қуйидаги мукофотлар белгиланади:
Битта биринчи мукофот—25 минг сўм
Учта иккинчи мукофот—20 минг сўмдан
Тўртта учинчи мукофот—15 минг сўмдан
Бешта рағбатлантириш мукофоти—8 минг сўмдан.

Авторлар Бутун Иттифоқ конкурсининг Ўзбекистон ССР бўйича биринчи кўригига драма асарининг қўл'ёзмасини рус, ўзбек, қорақалпоқ ва уйғур тилида бир нусха машинада ёздириб девиз остида тақдим қиладилар.

Бундан ташқари, авторнинг фамилияси, исми ва отасининг исми ҳамда аниқ адреси ёзилган варақани худди шу девизли конвертга солиб ёпиштирилади ва қўл'ёзмага қўшиб берилади.

Бутун Иттифоқ конкурсининг Ўзбекистон ССР бўйича биринчи кўригига пьесани тақдим қилиш учун охирги муддат 1947 йил 15 июньгача.

Асарлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 17-нчи уй, УзССР Министрлар Совети ҳузуридаги Сан'ат ишлари бошқармаси.

Драма театрлари ва ёш тамошабинлар театрларига энг яхши драма асари ёзиш учун бўлган Бутун Иттифоқ конкурсининг Ўзбекистон ССР бўйича 1-нчи кўриги жюрисининг секретариати.

Тошкент область суди билдирадики, А. И. Михаловскаянинг А. А. Михаловскийдан ажралиш ҳақидаги аризаси судда кўриш учун қабул қилинди.

Тошкент шаҳар, Куйбишев район, 28 бўлим халқ суди билдирадики, В. Т. Качаровнинг И. В. Новиковадан ажралиш ҳақидаги аризаси судда кўриш учун қабул қилинди.

Тошкент шаҳар, Октябрь район, 23 бўлим халқ суди билдирадики, Н. Исломовнинг К. Соатовадан ажралиш ҳақидаги аризаси судда кўриш учун қабул қилинди.

Тошкент шаҳар, Фрунзе район, 3 бўлим халқ суди билдирадики, С. А. Галямовнинг Ф. А. Галямовадан ажралиш ҳақидаги аризаси судда кўриш учун қабул қилинди.

«Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси.
Тиражи 64,5 минг. Р. 03115. № 268.